

Lekmannarevisorerna i
Uppsala Stadshus AB
556500-0642

Uppsala den 16 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Stadshus AB
Organisationsnummer 556500-0642
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Stadshus ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsse i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning har skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Vidare har vi ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av 2020 års granskning avseende underhåll av bolagskoncernens fastigheter, VA-anläggningar och ledningsnät.

Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning. Vi har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagens efterlevnad av ägardirektiv. Vi lekmannarevisorer har i samband med slutrevisionsmötet i mars 2022 ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av granskningen och vi avser att följa bolagets arbete med att åtgärda lämnade rekommendationer under kommande år.

Lekmannarevisorerna i
Uppsala Stadshus AB
556500-0642

Under september 2021 har kommunfullmäktige fattat beslut om förändring av fastighetsägande inom bolagskoncernen. Vi har under året löpande haft en dialog med och erhållit en uppföljning och rapportering av bolaget avseende de effekter som dessa förändringar har haft för bolagskoncernens verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa.

Utifrån de sammanträffanden vi haft med företrädare för moderbolaget samt med företrädare för dotterbolagen inom koncernen gör vi bedömningen att moderbolagets styrning och kommunikation med dotterbolagen behöver tydliggöras. Detta då den informella styrningen under året har skapat vissa oklarheter, istället för tydlighet, hos dotterbolag.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Per Davidsson
Lekmannarevisor

Lars-Olof Lindell
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala stadshus AB

Mars 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021-2023 antagen 2020-12-15
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2021 och plan 2021-2023, antagen 2020-12-15
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	E/T	Bolaget har ingen operativ verksamhet. I sin roll som moderbolag ska Uppsala Stadshus AB följa upp och stötta bolagen i deras arbete med Uppsala kommuns inriktningsmål.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget arbetar endast aktivt med inriktningsmål 1 <i>Uppsala ska ha en jämställd och hållbar ekonomi</i> . Moderbolaget ska utifrån inriktningsmålet följa upp bolagskoncernens ekonomi, bevaka nyckeltal och investeringar, säkerställa och optimera likviditets- och finansieringsbehoven samt bevaka och hantera aktuella skattefrågor. Moderbolaget har inget resultat- eller avkastningskrav.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	E/T	Bolaget har endast mål om hållbar ekonomi att förhålla sig till. Bolagets uppdrag är kopplat till samordning, uppföljning och ledning. Särskilda uppdrag finns angivna utifrån fullmäktigesbeslut i september 2021 om förändringar i bolagsstrukturen samt fastighetsförsäljningar.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll samt bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Internkontrollplan för 2021, antagen 2020-12-15
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	<p>Bolaget genomför uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsredovisning samt en månatlig uppföljning av ekonomin. Styrelsen har erhållit regelbunden uppföljning av månadsrapporter, fastighetsförsäljningar och VD-besök. Protokoll från dotterbolagen har följts upp regelbundet under året.</p> <p>I delårsbokslut anges att samtliga bolag prognostiserar ett resultatkrav enligt ägarens direktiv med undantag av Uppsala Bostadsförmedling AB där flertalet mindre ärenden driver upp kostnaderna men kommer inte belasta kommande års resultat. Vidare framgår att risk finns att kapitaltillskott från moderbolaget till Uppsala konsert och kongress om prognosen blir sämre än väntat.</p> <p>2021-10-26 informeras styrelsen om erbjudande om karriärväxling/avgångsvederlag som lämnats till medarbetare i Uppsala Kommuns Fastighets AB. 2021-11-16 ges information om genomförande av det förändrade fastighetsägande i Gottsunda centrum.</p> <p>2021-12-02 uppföljning av idekoncept tävlingen för Gottsunda Centrum. Styrelsen har även följt upp fusionerade bolag i form av bolagsstyrningsrapporter. Vidare framgår att uppföljning av överlåtelse av hyresbostäder från Uppsala Kommuns Fastighets AB till Uppsalahem AB följts upp 2021-12-21.</p> <p>Uppföljning av Uppsala Stadshus AB och dotterbolags verksamhet under år 2021 görs per helåret i årsredovisning och bolagsstyrningsrapport. Rapporteringen bedöms upprätthålla tillfredsställande kvalitet och ske i enlighet med direktiv.</p>
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Uppföljning av den interna kontrollen har genomförts vid årsbokslut, per april och delårsbokslut i augusti. Uppföljning av intern kontroll görs per helåret i både årsredovisning och bolagsstyrningsrapport.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Grön	<p>2021-08 24 fattades beslut om att uppmana styrelsen i Uppsala KommunsFastighets AB att inte verkställa avtal om karriärväxling, 2021-05-27.</p> <p>2021-10-19 anmäla delårsbokslut och prognos, uppföljningen av inriktningsmål och uppdrag samt bolagsstyrningsrapporterna från Fyrishov AB, Uppsala Kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB och Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB till kommunstyrelsen.</p> <p>Beslut fattades även att uppdra åt Uppsala bostadsförmedling AB att identifiera och vidta möjliga åtgärder för att nå ett resultat 2021 som är i nivå med kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav.</p> <p>Av bolagsstyrningsrapport och årsredovisning för Uppsala Stadshus AB framgår inte att några särskilda åtgärder, utöver de beskrivna ovan, har vidtagits för att nå måluppfyllelse. En sammanvägd bedömning är att bolagen i Uppsala Stadshus AB koncernen i hög grad uppfyller de gemensamma ägardirektiven.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	E/T	Moderbolaget har inga specifika mål för verksamheten. Bolaget uppfyller helt kommunfullmäktiges ägardirektiv. Kommunfullmäktige har lämnat sammanlagt sju bolagsspecifika ägardirektiv till Uppsala Stadshus AB. Av dessa bedöms 3 som helt uppfyllda och 4 som i hög grad uppfyllda. Sammanvägd bedömning är att bolagets ägardirektiv i hög grad är uppfyllda.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Bolaget redovisar i utkast till årsredovisning hur bolaget uppfyllt ägardirektiven genom ägarstyrning, uppföljning, samordning, resultatutjämnning och likviditetsplanering samt investeringar. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 358 (-14) miljoner kronor. Det högre resultatet 2021 beror i huvudsak på högre utdelningar från dotterbolagen i koncernen.

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i
Uppsala Stadshus Holding AB
559226-7537

Uppsala den 16 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Stadshus
Holding AB
Organisationsnummer 559226-7537
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Stadshus Holding ABs verksamhet.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning av moderbolaget vilken även till delar omfattar Holdingbolagets uppdrag och verksamhet. Holdingbolaget bildades i slutet av 2019 med anledning av genomförande av kommunfullmäktiges beslut om fastighetsförsäljning i april 2019. Under 2020 hanterades samtliga avyttringar utom bolaget AB Boländerna 20:1. Under 2021 har det återstående bolaget, AB Boländerna 20:1 avyttrats i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i april 2019. Vi har under året löpande haft en dialog med och erhållit en uppföljning och rapportering av bolaget avseende de effekter som dessa avyttringar har haft för bolagskoncernens verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelsen samt ledningen i moderbolaget vidtagit med anledning av dessa.

Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelsens uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och moderbolagets ledning.

Lekmannarevisorerna i
Uppsala Stadshus Holding AB
559226-7537

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Per Davidsson
Lekmannarevisor

Lars-Olof Lindell
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Stadsteater aktiebolag
556009-4095

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Stadsteater
aktiebolag
Organisationsnummer 556009-4095
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Stadsteater aktiebolags verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Magnus Andersson
Lekmannarevisor

Per Davidsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Stadsteater AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2020-12-07.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2020-12-07. Teatern har de senaste åren hållit budget men på bekostnad av att IT och administration fått stå tillbaka och teatern inte har följt utvecklingen. Kommande budget och framtida planer såg ut att bli en stor utmaning för teatern, redan innan covid-19-pandemin var ett faktum. Nivån i de nya resultatkraven skiljer sig negativt jämfört med de nivåer teatern årligen fått det senaste decenniet. Om de planerade nivåerna låg fast skulle de leda till negativa omprioriteringar i teaterns verksamhet.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat mål, strategier och indikatorer för fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har ett resultatkrav om -74.266 vilket är oförändrat från föregående år. Bolaget har övergripande mål för ekonomin. Bolaget har utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en jämställd och hållbar ekonomi upprättat åtgärder och indikatorer. Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr): <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto -74 • Investeringar 6
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	De ekonomiska målen har mätvärden. För mål kopplat till verksamheten har indikatorer upprättats med nuläge, målsättning samt trend. För indikator inom inriktningsmål 8 <i>Teaterns samarbete med näringsliv och föreningsliv</i> saknas målvärde.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i <i>Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering</i> och uppföljning samt interna kontroll samt bolagets affärsplan. I affärsplan finns en uppföljningsplan bifogad.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	I samband med att styrelsen beslutar om sin affärsplan och budget beslutar den även om sin plan för intern kontroll, 2020-12-07.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Bolaget följer upp affärsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Regelbunden uppföljning förs av verksamheten, ekonomi samt information från VD.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av internkontrollplanen genomfördes 2021-08-23 samt avrapportering av internkontrollplan för 2021, 2022-01-01. Uppföljningen visar på anmärkning av ett kontrollmoment avseende finansiell kontroll.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Grön	Vid delår framgår att budget för året präglades av osäkerhet. För planerade föreställningar som blivit uppskjutna sker en uppskjutning av kostnaden och föranleder vissa merkostnader. Eftersom intäkter minskade kraftigt beslutades i budgeten att pausa det som gick för att nå resultatkravet. Driften försökte startas upp igen under hösten med hjälp av omställningsstöd. Verksamheten har planerats för att hushålla med resurser, hålla resultatkrav och framför följa riktlinjerna gällande Covid-19. 1 december infördes kravet på vaccinationsbevis för publiken. Teatern fick rutinerna på plats snabbt trots den korta framförhållningen men biljettförsäljningen sjönk markant.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Måluppfyllelsen av fullmäktiges inriktningsmål redovisas enligt följande.</p> <ul style="list-style-type: none">• 4 helt uppfyllda• 2 i hög grad uppfyllda• 2 delvis uppfyllt (måluppfyllelsen påverkad av pandemin). <p>Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget efterlevt ägardirektiv för 2021.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Bolaget bedömer måluppfyllelse för fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som helt uppfyllt.</p> <p>Bolaget har följande måluppfyllelse för de finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr):</p> <ul style="list-style-type: none">• Resultat före finansnetto -79• Investeringar 8 <p>Bolaget uppnår inte helt de finansiella ägardirektiven för år 2021. Rensat för jämförelsestörande poster relaterat till pandemin blir utfallet -74 tkr vilket är i linje med de finansiella ägardirektiven.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Vatten och Avfall AB
556025-0051

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Vatten och
Avfall AB
Organisationsnummer 556025-0051
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Vatten och Avfall ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Vidare har vi ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av 2020 års granskning avseende underhåll av bolagskoncernens fastigheter, VA-anläggningar och ledningsnät.

Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning. Lekmannarevisorerna har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagets efterlevnad av ägardirektiv.

¹

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Vatten och Avfall AB
556025-0051

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmanrevisionen

Uppsala Kommun Vatten och Avfall AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021-2023 antagen 2020-12-10.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2021 och plan 2022-2023, antagen 2020-12-10.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat bolagsspecifika mål och indikatorer utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har ett resultatkrav från ägaren samt ett antal bolagsspecifika mål för ekonomisk utveckling. Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr): <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 5 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 4% • Investeringar 470
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Bolaget har utifrån beslutade mål upprättat mätetal/ indikatorer vilket möjliggör uppföljning.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i "Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll" samt i bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön Internkontrollplan, antagen 2020-12-10.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön Rapportering av verksamhet och ekonomi sker enligt bolagets uppföljningsplan. Bolagets mål för verksamheten följs primärt upp vid delårsuppföljning och vid årsbokslut. Därutöver sker systematisk uppföljning genom en samlad uppföljning som består av "VD- rapport" och löpande uppföljning av mål och ekonomi.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön Enligt internkontrollplanen för 2021 skulle vissa kontrollmoment följas upp efter den 31 mars. Vid avstämning har detta gjort i form av miljörapporter på styrelsens sammanträden den 27 maj. Uppföljningen av kontroller är inte helt tydlig. Styrelsen har i internkontrollplan för 2022 valt att samtliga kontrollmoment följs upp en gång per år i samband med årsbokslut för att tydliggöra uppföljningen. Av uppföljningen framgår att bolaget endast har avrapporterat ett kontrollmoment under året till styrelsen. Vid avstämning framgår att denna skrivningen är felaktig då det endast uppföljning av miljörapporterna som gjorts under året.. Resterande kontrollmoment har bevakats av kontrollansvarig och riskansvarig i dialog. Vid avvikelse har bolagets ledningsgrupp och VD informerats. Uppföljningen visar på anmärkningar avseende 10 kontrollmoment bla brister i beslutsunderlag och underhållsprocessen.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T Inga särskilda avvikelser har noterats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Måluppfyllelsen av fullmäktiges inriktningsmål redovisas enligt följande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 helt uppfyllda • 4 i hög grad uppfyllda • 1 delvis uppfyllt. <p>Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget efterlevt ägardirektiv under året.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Bolaget bedömer måluppfyllelse för fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som helt uppfyllt.</p> <p>Bolaget har under 2021 med en modell för ekonomisk styrning och uppföljning bidragit till god ekonomisk hushållning. Bolaget når samtliga ekonomiska mål under 2021, vilket inkluderar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - God ekonomisk hushållning - Kollektiven ska prissättas så att resultaten är = 0 över tid. - Biogasverksamheten och Hovgårdens verksamhet ska uppfylla ägarens avkastningskrav <p>Bolaget har följande måluppfyllelse för de finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 13,5 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 10 % • Investeringar 385 <p>Bolaget uppnår resultatkraven för 2021 men inte investeringskravet.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Parkeringsaktiebolag
556044-4498

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala
Parkeringsaktiebolag
Organisationsnummer 556044-4498
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Parkeringsaktiebolags verksamhet.

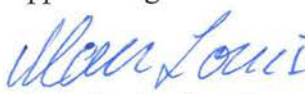
Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Marie-Louise Lundberg
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Parkerings AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisions sed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021-2023 antagen 2020-11-23.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2021 och plan 2022-2023, antagen 2020-11-23.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat bolagsspecifika mål och indikatorer utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har ett resultatkrav från ägaren samt följande bolagsmål: "Bolagets ekonomi ska vara i linje med ägarens finansiella ägardirektiv." Bolaget finansiella ägardirektiv för 2021 är nedanstående: <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 35 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 32% • Investeringar 120
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Bolaget har utifrån beslutade mål upprättat indikatorer med bl.a. målsättning och trend. Åtgärder och förväntade effekter framgår även.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i "Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll" samt i bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Internkontrollplan, antagen 2020-11-23.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	<p>Rapportering av verksamhet och ekonomi sker enligt bolagets uppföljningsplan.</p> <p>Bolagets mål för verksamheten följs primärt upp vid delårsuppföljning och vid årsbokslut.</p> <p>Därutöver följer bolaget upp den ekonomiska utvecklingen, varje månad och avrapportering sker till moderbolaget.</p>
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Uppföljning av internkontrollplan har genomförts tre gånger för 2021 per april, per augusti och i samband med årsredovisningen. Det har inte noterats några avvikelser som föranlett ytterligare åtgärder eller rapportering till styrelsen.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	<p>Bolagets uppföljningar visar inte på några större avvikelser. Vidare noteras nedanstående åtgärder av vikt.</p> <p>Då hyresavtal avseende Norra Hovstallängen som bolaget ska teckna med en privat aktör för att utveckla området avser en längre hyrestid och ett betydande belopp har bolaget bedömt att det är ett beslut som ska lyftas till ägaren. Ett ärende kommer därför att tas fram under våren 2022 och hänskjutas till kommunfullmäktige för beslut.</p> <p>Bolaget har tillsammans med kommunen tagit fram en taxamodell som ska implementeras under verksamhetsåret 2022. Behovsanalyser pågår för att förstärka stadsområden som har begränsade möjligheter till att bygga egna laddplatser.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Vid uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål bedöms 7 som i hög grad uppfyllda och 1 som delvis uppfyllt.</p> <p>Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget efterlever de gemensamma och bolagsspecifika ägardirektiven som kommunfullmäktige som började gälla från och med den 1 januari 2021.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Bolaget bedömer att fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi är i hög grad uppfyllt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto - 32,5 mnkr • Resultat före finansnetto (%) - 32% • Investeringar - 10 mnkr <p>Den totala avvikelsen för samtliga intäkter jämfört med budget uppgår till 5,7 miljoner kronor. Den avvikelsen beror främst på Covid-19 effekterna på bolagets intäkter från korttidsparkering på både gatumark och garageanläggningar. Bolaget bedömer att omsättningen skulle varit ytterligare 9 miljoner kronor högre utan pandemin.</p> <p>Året investeringar uppgår till drygt 10 miljoner kronor och understiger den nivå som bolaget budgeterat för eftersom projektet Brandmästaren blev uppskjutet på grund av att marksaneringen var mer omfattande än beräknat. Bolaget räknar med att produktionen kan startas under våren, preliminärt i april 2022.</p> <p>Bolaget uppnår inte helt de finansiella ägardirektiven för år 2021.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Kommuns Fastighetsaktiebolag
556099-5077

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Kommuns
Fastighetsaktiebolag
Organisationsnummer 556099-5077
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolags verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

I vår granskning har vi noterat att bolaget 2021-05-27 tecknat ett avtal om extern karriärväxling för anställda, ett så kallat förtydligande till ett karriärväxlingsavtal från 2019. Avtalet undertecknades av tillförordna VD och styrelsens ordförande. Ursprungsavtalet tecknades 2019 med all anställd personal i samband med att bolagets fastigheter skulle säljas som en enhet via en konceptidétävling. Syftet var att få den ordinarie personalen att stanna kvar över försäljningen då bolaget haft problem med rekryteringar. Det så kallade förtydligandet var till samma personer som ursprungsavtalet men förmånligare då avtalet utlöstes vid arbetsbrist oavsett vad som hände med bolaget och fastigheterna. Avtalet gav 12 månadslöner och var avräkningsfritt (ingen avräkning mot lön vid ny anställning inom 12

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Kommuns Fastighetsaktiebolag
556099-5077

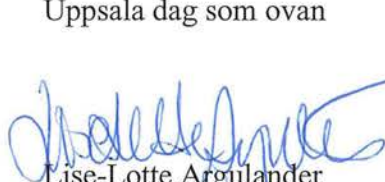
månader). Vid styrelsen sammanträde 2021-06 29 noterar vi att det nya avtalet ej behandlas av styrelsen. Vid styrelsens möte 2021-08-26 informeras styrelsen om att avtalet som skrevs den 27 maj 2021 utgör ett tillägg till det ursprungliga erbjudandet om extern karriärväxling. På mötet ges information om att moderbolaget, 2021-08-24, uppmanat bolaget att inte följa avtalet. Enligt styrelseprotokollet 2021-08-26 framgår att styrelsen inte vidtar några åtgärder utan att informationen läggs till handlingarna.

Vår bedömning är att avtalets utformning och ekonomiska omfattning är av karaktären att rapportering och dialog borde ha genomförts inom koncernen och till ägaren före det att förtydligandet undertecknades. Av de underlag vi granskat framgår ingen information som kan styrka att någon sådan rapportering och dialog har genomförts. Utifrån ovanstående redogörelse gör vi bedömningen att bolagets tidigare styrelse och tidigare tillförordnade VD brustit i den interna kontrollen avseende beslutfattandet om det så kallade förtydligandet till karriärväxlingsavtalet från 2019.

Av den auktoriserade revisorns revisionsberättelse för 2021 framgår att den auktoriserade revisorn, mot bakgrund av revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Uppsala Kommuns Fastighetsaktiebolag för år 2021, avstyrker att bolagsstämman beviljar styrelsen och den verkställande direktören ansvarsfrihet. Den auktoriserade avstyrker också att bolagsstämman beviljar ansvarsfrihet till de styrelsesuppleanterna som tjänstgjorde vid beslut om 2021 "Tillägg till erbjudande om extern karriärväxling".

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll, mot bakgrund av vad som noterats ovan, endast delvis har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Lise-Lotte Argulander
Lekmannarevisor

Tommy Larsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala kommun fastighets AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisions sed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021 antagen 2020-11-24. Det framgår att upprättandet av affärsplanen varit en utmaning då bolagets uppdrag är att förvalta fastigheterna till den tidpunkt då fastigheterna sålts och en ny ägare tillträtt samt att beredskap ska finnas för beslut fattade inom ramen för idékoncepttävlingen. På uppdrag av styrelsen har bolaget därför tagit fram en särskild affärsplan som beskriver hur bolaget skulle kunna förvalta fastigheten Gottsunda 34:2
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget för 2021 samt plan för 2022–2023 antagen 2020-11-24.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Av affärsplan 2021 framgår målsättningar för 2021 där fullmäktiges inriktningsmål där det under varje inriktningsmål finns olika uppdrag varav bolaget omfattas av vissa. Bolaget har även tagit fram specifika mål omfattande uthyrning, omförhandlingar, avyttringar, investeringar samt arbetsmiljö, bolagsspecifika delmål, skapa förutsättningar för att nå av fullmäktiges krav på lönsamhet och investeringsram i bolaget.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	<p>Bolaget har för 2021 nedanstående finansiella ägardirektiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto -13 MSEK • Investeringsram 114 MSEK <p>Bolaget budgeterar med ett resultat före finansnetto för 2021 om -10,3 MSEK vilket är inom ramen för ägardirektiven.</p> <p>Bolaget anger utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi att bolaget ska öka värdet på fastighetsbeståndet. Bolagets strategi är att fortsätta minska vakanser och behålla nuvarande hyresgäster samtidigt som bolagets kostnader för förvaltningen kontinuerligt ses över.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Mål	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Utifrån bolagets specifika mål finns planer upprättade för genomförande. För fullmäktiges inriktningsmål saknas dock mätbara mål eller angivna aktiviteter.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Bolaget ska förhålla sig till Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll. En särskild uppföljningsplan finns även antagen 2020-11-24.
	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	I samband med att bolagsstyrelsen beslutar om affärsplan och budget beslutas även om plan för intern kontroll. Internkontrollplanen innehåller även en riskhanteringsrapport. Riskhanteringsanalysen omfattar bolagets strategiska, operativa och finansiella risker samt efterlevnadsrisker.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Gul	<p>Bolagsstyrelsen följer upp affärsplan vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet. Styrelsens har även löpande erhållit verksamhetsuppföljning, ekonomisk uppföljning samt VD-rapportering.</p> <p>2021-05-27 upprättas ett avtal om extern karriärväxling för anställda. Avtalet undertecknades av tf VD och styrelsens ordförande. Avtalets utformning är av karaktären att rapportering och dialog bör genomförts inom koncernen och till ägaren.</p> <p>Styrelsen har sammanträde 2021-06 29 där ordförande rapporterade om status för fastighetsförsäljningar och idékoncepttävling samt möte med kommunstyrelsen för att inhämta information om avyttringen av Gottsunda Centrum. Avtalet har dock inte behandlats.</p> <p>På styrelsens möte 2021-08-26 informerades om avtalet som skrevs den 27 maj 2021 utgör ett tillägg till det ursprungliga erbjudandet om extern karriärväxling. På mötet ges information om att moderbolaget uppmanat bolaget att inte följa avtalet 2021-08-24. Inga åtgärder vidtas utan information läggs till handlingarna.</p> <p>2021-10-29 hålls en överläggning mellan bolaget och kommunledningen. Kommunledningen och Bolaget redovisade sina uppfattningar i frågan om Avtal om Karriärväxling.</p>
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Gul	<p>Vid uppföljning av affärsplan ska även internkontrollplan följas upp vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet. Vi har tagit del av årsuppföljning 2021-12-13 men saknar uppföljning i samband med delårsbokslutet.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	Gul	<p>Av bolagets rapportering av mål framgår inga avvikelser som motiverar åtgärder.</p> <p>Bolaget har som tidigare nämnts tidigare (4.c) tecknats ett extern avtal om karriärsväxling. Åtgärder utifrån anmodan av moderbolaget saknas på styrelsemöte 2021-08-26.</p> <p>2021-09-21 beslutar styrelsen att uppdra till VD att påbörja genomförandet av KF:s beslut 2021-09-13. Nedskrivningsprövning av Gottsunda centrum, ska ske vid årsbokslutet. Styrelsen beslutade även att uppdra till VD att bevaka bolagets intressen genom att arbeta för att verksamhetsövergången ger ett så bra utfall som möjligt för bolagets anställda samt att i övrigt leva upp till ingångna avtal.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Utifrån fullmäktiges inriktningsmål bedöms måluppfyllelsen enligt nedanstående.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 helt uppfyllda • 4 i hög grad uppfyllda. <p>Ägardirektiven för 2021 bedöms efterlevas enligt bolagsstyrningsrapport.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi görs bedömningen att det är i hög grad uppfyllt.</p> <p>Bolaget har för 2021 nedanstående finansiella ägardirektiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto -13 MSEK • Investeringsram 114 MSEK <p>I bolagsstyrningsrapporten bedöms att resultatkrav och investeringsram för 2021 är uppfyllda (Resultat före finansnetto uppgår till -3,4 MSEK och årets investeringar uppgår till 43 mnkr).</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Gul	Styrelsen kan delvis verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Gottsunda
Marknad AB
556643-0608

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Gottsunda Marknad
AB Organisationsnummer 556643-0608
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Gottsunda Marknad ABs verksamhet.

Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Lise-Lotte Argulander
Lekmannarevisor

Tommy Larsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Bostadsförmedling AB
556109-6628

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala
Bostadsförmedling AB
Organisationsnummer 556109-6628
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Bostadsförmedlings ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Ove Heimfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Bostadsförmedling AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2020-12-07.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2020-12-07.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har utifrån ägarens uppdrag, verksamhetens risker och utmaningar samt intressenters behov identifierat sju olika fokusområden för perioden. Bolaget har upprättat mål och indikatorer för fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	<p>Bolaget ska, enligt ett av de bolagsspecifika ägardirektiven, bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling. Med anledning av detta arbetar bolaget kontinuerligt med att effektivisera verksamheten i syfte att nå upp till direktivet.</p> <p>Bolaget har nedanstående resultatkrav 2021 (mnkr)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 0,5 • Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%) 1% • Investeringar 7 <p>Bolaget har åtgärder och indikationer för fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi.</p>
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	De ekonomiska målen har mätvärden. För mål kopplat till verksamheten har indikatorer upprättats med bl.a nuläge, målsättning samt trend. För vissa inriktningsmål saknas indikatorer.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering framgår av <i>Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll</i> samt bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön Internkontrollplan för 2021 antogs antogs 2020-12-07.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön Återrapportering av verksamhet och ekonomi sker per april, augusti samt årsbokslut i enlighet med direktiv. Styrelsen erhåller regelbunden återrapportering av verksamhet, ekonomi samt VD-information.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön Uppföljning av den interna kontrollen genomförs kvartalsvis i enlighet med direktiv med slutrapportering i samband med årsbokslut. Uppföljningen visade på anmärkning avseende: <ul style="list-style-type: none"> • Inköp av varor och tjänster - Kontroll att LOU efterlevs. • Bristande efterlevnad av GDPR - Kontroll att artikel 30-registret efterlevs genom uppföljning av organisatoriska säkerhetsåtgärder vad avser lagring av personuppgifter. Merparten av kontrollerna genomfördes utan anmärkning.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå målpåfyllelse?	Grön Bolaget vidareutvecklar förmedlingssystemet och ett samarbete med Boplats Syd har inletts under 2020 för att tillsammans utveckla bostadsförmedlingsuppdraget och effektivisera verksamheterna. Eftersom en del av kostnaden (1,3 mnkr) inte aktiverades under 2020 än vad budget 2021 baserades på innebär det att mer kostnader aktiverades under 2021 än vad som är budgeterat. I linje med det har mer kostnader för konsulter aktiverats i förhållande till budget och mindre kostnader för egen personal vilket kan påverka resultatkravet.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Av de 7 inriktningsmål från fullmäktige som bolaget följer upp bedöms samtliga som helt uppfyllda.</p> <p>I bolagsstyrningsrapport för 2021 bedöms bolaget uppfylla ägardirektiv.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Bolaget bedömer inriktningsmål 1, en jämställd och hållbar ekonomi som helt uppfyllt.</p> <p>Bolaget bedömer att inriktningsmålet är helt uppfyllt genom att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bolaget når beslutat resultatkrav. • Bolaget har under året anpassat kö- och förmedlingssystem samt optimerat förmedlingsprocessen. • Bolaget har implementerat nytt ekonomisystem samt budget- och uppföljningssystem i syfte att effektivisera redovisnings och uppföljningsprocessen. <p>Resultatkravet för år 2021 är i stort uppfyllt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 0,4 mnkr • Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%) 1% • Investeringar 7,9 <p>Bolagets resultat och investeringar har påverkats under året av tidigare nämnt IT-projekt för förmedlingssystem. Dialog med moderbolaget har under året skett med anledning av påverkan av resultatkravet.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i
Uppsalahem Aktiebolag
556137-3589

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsalahem
Aktiebolag
Organisationsnummer 556137-3589
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsalahem Aktiebolags verksamhet.

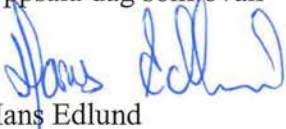
Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Vidare har vi ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av 2020 års granskning avseende underhåll av bolagskoncernens fastigheter, VA-anläggningar och ledningsnät. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning. Vi har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagens efterlevnad av ägardirektiv.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsalahem AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan för 2021-2023 antogs 2020-12-08 budget 2021 samt internkontrollplan för 2021,
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget för 2021 antogs 2020-12-08.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat mål, indikatorer och uppdrag utifrån fullmäktiges inriktningsmål Det finns även bolagsspecifika utvecklingsprojekt.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har indikatorer utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi. Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr): <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 390 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 26 % • Investeringar 941
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Indikatorer med nuläge och målvärde finns upprättade vilket skapar förutsättningar för utvärdering av måluppfyllelse.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll samt bolagets affärsplan.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön Internkontrollplan för 2021 antogs 2020-12-08.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön Bolaget följer upp affärsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Styrelsen erhåller även en månatlig ekonomisk uppföljning. Ytterligare uppföljningar görs under året avseende bla: <ul style="list-style-type: none"> • Finansrapport • Lägesrapport nyproduktion och renovering • Uppföljning av arbetet med att förhindra smittspridning av covid-19. • Förvärv av Gottsunda 44:4 • Lägesrapport förvaltningen • Information från VD • Informationssäkerhetsrapport
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön Internkontrollplanen har följts upp tre gånger under 2021. I samband med delårsrapport och verksamhetsuppföljning 2021-06-08, 2021-11-11 samt slutlig avrapportering i samband med årsredovisningen. Uppföljning av internkontrollplanen för 2021 är bilaga till årsrapporten, Uppföljningen visar inte på någon större anmärkning för år 2021. Totalt fem mindre anmärkningar framgår av uppföljningen.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå målfyllelse?	E/T Inga noterade avvikelser.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	<p>Grön</p> <p>Utifrån fullmäktiges inriktningsmål görs bedömning av måluppfyllelse enligt nedanstående.</p> <ul style="list-style-type: none">• 3 helt uppfyllda.• 4 i hög grad uppfyllda.• 1 delvis uppfylld. <p>I bolagsstyrningsrapport för 2021 bedöms bolaget uppfylla ägardirektiv.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	<p>Grön</p> <p>Bolaget bedömer fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som helt uppfyllt.</p> <p>Bolaget redovisar nedanstående utfall av finansiella ägardirektiv för 2021 (mnr):</p> <ul style="list-style-type: none">• Resultat före finansnetto 455• Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 29 %• Investeringar 426 <p>Endast direktiv avseende investeringar (direktiv 941 mnr) uppfylls inte. Många investeringsprojekt har försenats vilket inneburit att en stor del av investeringsbudgeten inte förbrukats. Avvikelserna är främst kopplade till förseningar i nybyggnationsprojekt men det finns även större avvikelser i renoverings- och underhållsprojekt. Vid avstämning framhäver bolaget att direktivet tolkats som ett tak för investeringar och att även lönsamhet ska beaktas vid bedömning snarare än investeringsbeloppets storlek. Bolaget har utifrån detta bedömt att direktiv om investeringar är uppfyllt.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Kretia
i Uppsala Kvarngärdet AB
556831-8348

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala
Kvarngärdet AB
Organisationsnummer 556831-8348
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

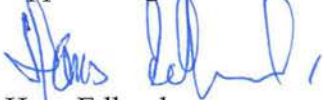
Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Kretia i Uppsala Kvarngärdet ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsalahem
Elmer AB
556862-0453

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsalahem
Elmer AB
Organisationsnummer 556862-0453
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

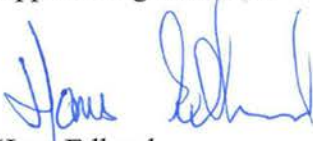
Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsalahem Elmer ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsalahem
Eksätragården AB
556862-0461

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsalahem
Eksätragården AB
Organisationsnummer 556862-0461
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsalahem Eksätragården ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Kretia 2
Fastighets AB
556938-3929

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Kretia 2
Fastighets AB
Organisationsnummer 556938-3929
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

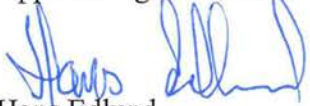
Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Kretia 2 Fastighets ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Kjell Dahlström
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Aktiebolaget
Uppsala Kommun Utvecklingsfastigheter AB
556162-6606

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Kommun
Utvecklingsfastigheter AB
Organisationsnummer 556162-6606
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Kommun Utvecklingsfastigheter AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala kommun Utvecklingsfastigheter AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021–2023 för AB Uppsala kommuns Industrihus antogs 2020-11-20.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021–2023 för AB Uppsala kommuns Industrihus antogs 2020-11-20.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Gul	<p>Den 29 april 2019 tog kommunfullmäktige beslut om att AB Uppsala kommuns Industrihus (IHUS) ska avvecklas. I november 2020 togs ett nytt beslut i kommunfullmäktige om omorganisation där det fastslås att IHUS personal genom verksamhetsövergång ska flyttas till ett nytt bolag (Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB) och att IHUS kommer kvarstå enbart som ett fastighetsägande systerbolag i koncernen, byta namn till Utvecklingsfastigheter AB och förvaltas av detta bolag.</p> <p>Under 2021 genomfördes omorganisationen. På grund av detta har ingen affärsplan för IHUS upprättats vad gäller verksamhetsmål och åtgärder för kommunens inriktningsmål. Frågor som handlar inriktningsmål och de frågor som berör medarbetare och arbetsmiljö hanteras i FFABs affärsplan.</p>
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	<p>Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 4 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 4% • Investeringar 125
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	E/T	Bolaget saknar mål för år 2021. Bolaget har ägardirektiv för 2021 att förhålla sig till.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Gul	Instruktion för rapportering finns i "Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll" . En uppföljningsplan finns upprättad där det framgår att enbart ekonomisk uppföljning kommer ske i IHUS under 2021. Uppföljning under året kan förtydligas i enlighet med de övergripande riktlinjerna.
	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	Internkontrollplan antogs 2020-11-20.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Bolaget följer upp affärsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Avrapportering av uppföljningen kring internkontrollplanen för 2021 har skett på styrelsemötet 20 augusti 2021 och uppföljningen som gjordes 2022-01-31 följs upp 2022-02-20. Inga av uppföljningar har påvisat några väsentliga brister eller avvikelser.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga särskilda avvikelser har rapporterats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	<p>Grön</p> <p>Bolaget saknar mål utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Bolaget bedöms efterleva de specifika ägardirektiven som kommunfullmäktige beslutade om i november 2020 och som gäller från och med den 1 januari 2021.</p> <p>Bolaget bedöms efterleva det kommunala ändamålet och inga avsteg har skett under året. Som en följd av kommunfullmäktiges beslut om avyttring och omstrukturering av bolagets fastighetsbestånd har emellertid inga nya större projekt/initiativ påbörjats under 2021 förutom kring Brandstationerna som kommer finnas kvar inom kommunkoncernen (säljs till Uppsala kommun Arenor och fastigheter AB).</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	<p>Grön</p> <p>Bolagets resultat före finansiella poster uppgår till 57 mnkr. Under året har tre av bolagets fastigheter sålts samt att en tilläggsköpeskilling betalats ut. Rensat för detta och övriga jämförelsestörande poster är bolagets resultat 28 mnkr före finansnetto, vilket är högre än det avkastningskrav på 4 mnkr bolaget har enligt ägardirektivet. Förutsättningarna i Mål & Budget var dock andra än i utfallet varför avkastningen behöver utvärderas tillsammans med dessa förändringar. Bland annat har bolaget överlåtit sina anställda per 1 september till det nybildade bolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, vilket gör att personalkostnaderna är betydligt lägre.</p> <p>Bolagets investeringar på 52 mnkr är lägre än ägardirektiven, vilket kan förklaras av att investeringsplanerna bromsades efter kommunfullmäktiges beslut om att huvuddelen av bolagets fastigheter ska säljas samt att saneringen i Librobäck inte kommit i gång då ett överklagande av detaljplan dragit ut på tiden</p> <p>Resultatet i förhållande till nettoomsättningen framgår inte av uppföljningen men vid avstämning med bolaget anges att den uppgår till 30%.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Bolaget saknar mål för verksamheten för år 2021. Bolaget bedöms uppfylla ägardirektiv för 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Uppsala Kommuns
Industrihus Förvaltnings Aktiebolag
556396-3403

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Kommuns
Industrihus Förvaltnings Aktiebolag
Organisationsnummer 556396-3403
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Kommuns Industrihus Förvaltnings Aktiebolags verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Industrihus Cykeln AB
556445-3859

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Industrihus
Cykeln AB
Organisationsnummer 556445-3859
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Industrihus Cykeln ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Förvaltningsbolaget
Industrihus Kölen Kommanditbolag
916634-0183

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Förvaltningsbolaget
Industrihus Kölen Kommanditbolag
Organisationsnummer 916634-0183
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Förvaltningsbolaget Industrihus Kölen Kommanditbolags verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsala Kommuns
Industrihus Brand Handelsbolag
969643-4480

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala Kommuns
Industrihus Brand Handelsbolag
Organisationsnummer 969643-4480
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Kommuns Industrihus Brand Handelsbolags verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Berit Danielsson
Lekmannarevisor

Lekmannarevisorerna i Uppsala
kommun Arenor och Fastigheter AB
556457-1452

Uppsala den 1 mars 2022
Till årsstämman i Uppsala
kommun Arenor och Fastigheter AB
Organisationsnummer 556457-1452
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning har skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi har genomfört en särskild uppföljning av de bolag (Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB, Fyrishov AB och Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB) som fusionerades in i Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB den 22 september 2021. Den särskilda uppföljningen har bl.a. omfattat genomgång av de fusionerade bolagets delårsrapporter och bolagsstyrningsrapporter per augusti 2021.

Vi har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagets efterlevnad av ägardirektiv. Vi har i samband med slutrevisionsmötet i februari 2022 ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av granskningen och vi avser att följa bolagets arbete med att åtgärda lämnade rekommendationer under kommande år.

Lekmannarevisorerna i Uppsala
kommun Arenor och Fastigheter AB
556457-1452

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Karolina Larfors
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Kommun Arena och Fastigheter AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Bolaget har inte antagit en övergripande affärsplan för 2021. De fusionerade bolagen har antagna affärsplan som följs upp. Vi har tagit del av affärsplan och budget för 2022-2024.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Gul	Bolaget har inte antagit en övergripande budget för 2021. De fusionerade bolagen har antagna budgetar som följs upp. Vi har tagit del av affärsplan och budget för 2022-2024.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	E/T	Bolaget saknar en affärsplan för 2021. Av bolaggstämman, 2021-11-18, anmäldes ägarens beslut avseende bolagets ägardirektiv och mål och budget 2022 med plan för 2023-2024. Fullmäktige antog ägaridé för bolaget 2021-06-14.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	E/T	Bolaget saknar ekonomiska mål för 2021. Bolaget saknar finansiella ägardirektiv för 2021. Av bolagsstämman, 2021-11-18, framgår att direktiv finns för 2022-2024.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	E/T	Bolaget saknar mål för 2021. Då bolaget fortfarande är i en formeringsfas (som kommer att pågå under stora delar av 2022), där styrning, rutiner, processer och affärsmodell behöver arbetas igenom, saknas i affärsplan 2022 konkreta mål och indikatorer. Bolaget styrelse och ledning har en plan för att stegvis under november 2021 till oktober 2022 arbeta fram detta på ett systematiskt sätt tillsammans med bolagets medarbetare.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Bolaget ska förhålla sig till Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll. Då bolaget varit verksamma från och med 2021-09-22 är inte alla delar av verksamhetsåret tillämpbara för år 2021. Bedömning av återrapportering enligt direktiv sker därför under den period som bolaget bedrivit verksamhet.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	<p>Gul</p> <p>Bolaget saknar en antagen internkontrollplan för 2021. Efter avstämning med moderbolaget framgick att bolaget utgår från de fusionerande bolagens internkontrollplaner för 2021. För 2022 har en plan baserad på de ingående bolagens enskilda planer tagits fram som behöver fortsätta bearbetas under året för att bli mer heltäckande. Vi har tagit del av en internkontrollplan för 2022. Vi har tagit del av internkontrollplaner för Förvaltningsfastigheters AB, Sport- och Rekreationsfastigheter AB samt Fyrishovs AB.</p>
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	<p>Grön</p> <p>Bolaget har löpande under året erhållit återrapportering om ekonomin samt regelbunden information från VD om verksamheten.</p> <p>Återrapportering sker även om verksamhetsövergång Gottsunda centrum 31 oktober samt verksamhetsövergång till bolaget 1 september.</p> <p>Bolaget har inte följt upp fusionerade bolagsstyrningsrapporter under 2021. Rapporterna finns dock bifogade till bolagets egna bolagsstyrningsrapport för 2021 som antas 2022-02-17.</p>
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	<p>Grön</p> <p>Bolaget saknar en antagen internkontrollplan för 2021. Vi har tagit del av en internkontrollplan för 2022. Risker och kontrollmoment 2022 (är en sammanslagning av de fusionerande bolagens förteckning från 2021. Uppföljningen kan förtydligas avseende sammanställning av genomförda kontroller samt resultatet av dem.</p>
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå målluppfyllelse?	<p>E/T</p> <p>Inga särskilda avvikelser har noterats.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Utifrån fullmäktiges inriktningsmål bedöms samtliga 8 som helt uppfyllda. Då bolaget saknar mål för 2021 är det svårt att utvärdera måluppfyllelsen.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi så bedöms bolaget i hög grad uppfylla målet. Bolaget beskriver hur arbetet genomförts för att nå måluppfyllelse under året. Då bolaget saknar mål för 2021 är det svårt att utvärdera måluppfyllelsen.

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Särskild uppföljning av fusionerade bolag

Bakgrund

Den 22 september 2021 fusionerades Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB, Fyrishov AB och Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB in i Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB. Samtidigt genomfördes en överlåtelse av verksamheten i Aktiebolaget Uppsala kommuns Industrihus AB, anläggningsdrift från Idrotts- och fritidsavdelningen (SBF), fastighetsdrift från Fastighetsstaben (KLK). I samband med delårsbokslutet per augusti genomfördes en särskild avrapportering från de tre bolag som fusioneras i september. Avrapporteringen har skett i form av en bolagsstyrningsrapport och utgör dels en slutrapport från styrelserna och en överlämning till den mottagande styrelsen i Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, dels en slutrapport till kommunstyrelsen för att de ska kunna utöva sin uppsikt över verksamheterna som fusioneras.

Styrelsernas avlämnade bolagsstyrningsrapporter är en sammanfattning över det arbetet som bedrivits i styrelserna och i bolagen under perioden januari-augusti 2021. Det är en avrapportering av bolagens efterlevnad av styrande direktiv och kontrollmiljö. Bolagens upprättade bolagsstyrningsrapporter har bilagts delårsbokslutet per augusti till Uppsala Stadshus AB, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Enligt fullmäktiges beslut 2021-09-13 ska en verksamhetsöverlåtelse från Uppsala kommuns fastighets AB verkställts den 31 oktober 2021 av bolagets uppdrag att förvalta och Drifta sitt fastighetsbestånd till Uppsala kommun arenor och Fastigheter AB. Bolaget har sedan tidigare, 2020-11-03, beslut från fullmäktige om att tillsammans med Uppsala Stadshus AB att säkerställa att de bedömda synergivinsterna uppnås och att löpande avrapportera framdriften av genomförandet och dess ekonomiska effekter samt medborgarnyttan till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Fyrishov AB

Bolaget har upprättat en bolagsstyrningsrapport som redogör för hur verksamheten bedrivits i bolaget under perioden januari-augusti 2021. Inga avvikelser huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna har rapporterats. Styrelsen erhöll återrapportering om delårsrapport och bolagsstyrningsrapport på sammanträdet 2021-09-15. Styrelsen har även erhållit uppföljning under året avseende ekonomi, bolagets badutvecklingsprojekt, Covid-relaterade frågor samt fusionen till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB. Styrelsen antog affärsplan med budget för året 2020-12-01 i samband med detta antogs även internkontrollplan för 2021. Styrelsen har ingen dokumenterad uppföljning av internkontrollen under året men en samlad uppföljning görs av Uppsala kommun arena och fastigheter AB i samband med årsredovisningen.

Särskild uppföljning av fusionerade bolag

Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget har upprättat en bolagsstyrningsrapport som redogör för hur verksamheten bedrivits i bolaget under perioden januari-augusti 2021. Inga avvikelser huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna har rapporterats. Styrelsen har löpande under året följt upp ekonomi, pågående projekt samt fusionen till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB. Styrelsen erhöll återrapportering om delårsrapport och bolagsstyrningsrapport på sammanträdet 2021-09-15. Styrelsen antog affärsplan med budget för året 2020-12-16 (behandlas även 2021-11-20). Internkontrollplan för 2021 antogs 2020-11-20. Avrapportering av uppföljningen kring internkontrollplanen för 2021 har skett på styrelsemötet 20 augusti 2021 och bilagts delårsrapporten.

Uppsala kommun Sport- och Rekreationsfastigheter AB

Bolaget har upprättat en bolagsstyrningsrapport som redogör för hur verksamheten bedrivits i bolaget under perioden januari-augusti 2021. Inga avvikelser huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna har rapporterats. Styrelsen erhöll återrapportering om delårsrapport och bolagsstyrningsrapport på sammanträdet 2021-08-26. Styrelsen har löpande under året följt upp ekonomi, pågående projekt samt fusionen till Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB. Affärsplan med budget 2021 antogs 2020-11-26. Styrelsen antog internkontrollplan för 2021 2020-12-17. Styrelsen har ingen dokumenterad uppföljning av internkontrollen under året men en samlad uppföljning görs av Uppsala kommun arena och fastigheter AB i samband med årsredovisningen.

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Konsert och Kongress AB
556414-8301

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Uppsala
Konsert och Kongress AB
Organisationsnummer 556414-8301
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Konsert och Kongress ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning. Vi har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagets efterlevnad av ägardirektiv.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Magnus Andersson
Lekmannarevisor

Per Davidsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Konsert och Kongress AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021-2023 antagen 2020-12-09. Bolaget har ett löpande effektiviseringsarbete framför sig för att förhålla sig till det skärpta resultatkravet på -29 miljoner per år samt att inom ramen för resultatkravet efterleva ägaridén.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2021, antagen 2020-12-09.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat mål och indikatorer för fullmäktiges inriktningsmål. Det framgår även om det finns riktade uppdrag till bolaget. Bolaget fick under 2020 en ny ägaridé som ersatte tidigare ägardirektiv.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har övergripande ekonomiska mål inom bolagsmålet <i>Jämställdhet och nya målgrupper</i> samt Affärsmässighet och därmed möta ökat avkastningskrav. Målen utgår från fullmäktiges inriktningsmål 1. Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr): <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto -29 • Investeringar 3
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	De ekonomiska målen har mätvärden. För mål kopplat till verksamheten har indikatorer upprättats med nuläge, målsättning samt trend.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsens verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll och bolagets affärsplan. I affärsplanen framgår att bolagsstyrelsen följer löpande bolagets verksamhet och måluppfyllelse vid styrelsemöten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar	
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	Internkontrollplan, antagen 2020-12-09.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Affärsplan och verksamhetsplan följs upp i samband med kvartalsboksluten i april, september samt i bokslutet. Uppföljning av ekonomi och verksamhet sker även regelbundet på styrelsens sammanträden.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av den interna kontrollen har genomförts vid halvårsgranskning 2021-09-22 samt 2021-12-10 för januari-december 2021. Ett kontrollmoment rapporterades med anmärkning avseende kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse? (1/2)	Grön	<p>Av bolagsstyrningsrapport framgår att i februari fick VD i uppdrag av styrelsen att ta fram en plan för att se över bolagets ekonomiska förutsättningar inför den osäkra framtiden. 2021-05-19 presenterade VD ett förslag som innebar en omorganisation som antogs av styrelsen. Efter en tids samverkan beslutades en förändrad organisation som innebar stora förändringar i framför allt teknik- och programarbetet. Från beslut till och med genomförande har löpande avstämningar skett kring förändringens implementering mellan styrelse och VD. I delår 2 redogörs att uppföljning av omorganisation.</p> <p>Information om vidtagna åtgärder utifrån särskild händelser den 2 november följs upp 2021-11-16.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse? (2/2)	Grön	2021-11-22 ges information om en medlemsundersökning från Unionen där kritik mot VD och ledning riktas och mot arbetsmiljön. Utifrån detta har information delgetts all personal samt att en medarbetarundersökning ska genomföras och samtal med vissa personalgrupper för att få ett brett underlag till vilka problem som finns i organisationen.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Med undantag från senhösten 2021 har bolaget inte kunnat uppfylla ägaridén i sin helhet på grund av pandemin och dess påföljande restriktioner. Bolaget redovisar i bolagsstyrningsrapporten det arbete som gjorts för att rusta verksamheten för uppstart efter restriktioner i enlighet med den nya ägaridén.</p> <p>Måluppfyllelsen av fullmäktiges inriktningsmål redovisas enligt följande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 Helt uppfyllda • 2 I hög grad uppfyllda • 1 Delvis uppfyllt <p>Iriktningsmålet som bedöms som delvis uppfyllt avser inriktningsmål 9 om att medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och hög kompetens. Bolaget beskriver att medarbetare under pandemin har påverkats mycket negativt som en följd av restriktioner och nedstängning. Vidare framgår att omorganiseringen ska resultera i effektivare arbetsprocesser, bättre personalplanering, tydligare arbetsledning, bättre dialog mellan arbetsgivar- och arbetstagsidan och dess medarbetare.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	<p>Bolaget bedömer utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1: Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi som helt uppfyllt.</p> <p>Bolaget har nedanstående utfall för finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr):</p> <ul style="list-style-type: none">• Resultat före finansnetto -39• Investeringar 1,2 <p>Bolaget har inte kunnat uppfylla de finansiella ägardirektiven för 2021 vilket i huvudsak förklaras av att bolagets verksamhet påverkats av pandemin och restriktioner. Pandemin har haft mycket stor påverkan ekonomiskt under året. Intäkterna har varit mycket begränsade men påverkan har dock kunnat lindras av omfattande permitteringar, omställningsstöd samt hyreslättnader samt ett löpande kostnadsminimerande arbete. Bolaget har vidtagit flera åtgärder utifrån det ekonomiska läget (redogörs under 4.e)</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Gul	Styrelsen kan delvis i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Destination
Uppsala AB
556457-1460

Uppsala den 1 mars 2022

Till årsstämman i Destination Uppsala
AB Organisationsnummer 556457-1460
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Destination Uppsala ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. Vidare har en uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning.

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Lars-Olof Lindell
Lekmannarevisor

Marie-Louise Lundberg
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Destination Uppsala AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan 2021-2023 antagen 2021-02-11.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Budget 2021 och plan 2022-2023, antagen 2021-02-11. Bolaget har erhållit riktade resurser om 2 miljoner kronor för att utveckla förmågan att locka evenemang och event till Uppsala inom ramen för Uppsala Convention Bureaus verksamhet (totalt: 3,5 mkr under perioden 2020–2021). Bolaget har även fått en extra besöksnäringssatsning på 2 miljoner kronor.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat bolagsspecifika mål och indikatorer utifrån fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven. Bolaget har utöver det upprättat en verksamhetsplan med strategiska mål, kvantitativa mål, effektmål samt prioriterade aktiviteter för 2021.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	Bolaget har upprättat mål, åtgärder och indikatorer utifrån fullmäktige inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Bolaget har utifrån beslutade mål upprättat indikatorer med bl.a. målsättning och trend. Åtgärder och förväntade effekter framgår även.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i "Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll" samt i bolagets affärsplan. Bolaget har även antagit en uppföljningsplan för verksamhetsåret. Uppföljning kan förtydligas i vissa avseende exempelvis gällande den interna kontrollen.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	Internkontrollplan, antagen 2021-02-11.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Rapportering av verksamhet och ekonomi sker enligt "Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll". Bolagets mål för verksamheten följs primärt upp vid delårsuppföljning och vid årsbokslut. Därutöver följer bolaget upp den ekonomiska utvecklingen, vid merparten av bolagets sammanträden.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av internkontrollplan görs tre gånger för 2021 per april, per augusti och i samband med årsredovisningen. Uppföljningen har inte visat några brister och inga förslag till åtgärder anses nödvändiga.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga särskilda avvikelser noterade.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Av fullmäktiges inriktningsmål bedöms 5 som i hög grad uppfyllda och 2 som helt uppfyllda. Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget uppfyllt ägardirektiven för 2021.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Bolaget bedömer fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som i hög grad uppfyllt.

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Lekmannarevisorerna i Uppsala Kommun
Skolfastigheter AB
556911-0751

Uppsala den 1 mars 2021

Lekmannarevisorerna i Uppsala
Kommun Skolfastigheter AB
Organisationsnummer 556911-0751
Till fullmäktige i Uppsala kommun

Granskningsrapport för år 2021

Vi, av fullmäktige i Uppsala kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Uppsala Kommun Skolfastigheter ABs verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vi ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt prövar om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har vi genomfört en grundläggande granskning. Granskningen har omfattat bolagets interna kontroll samt styrelse och VD:s styrning, uppföljning, kontroll och åtgärder för att uppnå bolagets mål avseende verksamhet och ekonomi så som de är uttryckta i fastställda direktiv. En uppföljning skett av de effekter som COVID-19 haft på bolagets verksamhet och ekonomi samt vilka åtgärder som styrelse och VD vidtagit med anledning av dessa. Vidare har vi ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av 2020 års granskning avseende underhåll av bolagskoncernens fastigheter, VA-anläggningar och ledningsnät.

Granskningen har genomförts via dokumentanalys samt sammanträffande med företrädare för bolagets styrelse och ledning. Vi har även genomfört en separat granskning avseende ägarstyrning och bolagens efterlevnad av ägardirektiv. Vi lekmannarevisorer har i samband med slutrevisionsmötet i februari 2022 ställt frågor avseende vidtagna åtgärder med anledning av granskningen och vi avser att följa bolagets arbete med att åtgärda lämnade rekommendationer under kommande år.

Lekmannarevisorerna i Uppsala Kommun
Skolfastigheter AB
556911-0751

Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Uppsala dag som ovan

Hans Edlund
Lekmannarevisor

Tommy Larsson
Lekmannarevisor

Grundläggande granskning 2021 - lekmannarevisionen

Uppsala Kommun Skolfastigheter AB

Februari 2022

*Richard Moëll Vahul
Kim Ivarsson
Oskar Månsson*

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens och VD:s förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4, 8:29 och följsamhet till mål och budget 2021.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys (Budget, affärsplan, delårsrapport, årsredovisning, protokoll, internkontrollplan med riskanalys, uppföljning av internkontrollplan, ägardirektiv, bolagsstyrningsrapport). I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2021. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt vitt (ej tillämpligt). Under året har även möten hållits mellan lekmannarevisorerna och bolaget som en del i den grundläggande granskningen. Samordning och dialog med bolagets auktoriserade revisor har även skett inom ramen för 2021 års grundläggande granskning. Bolaget har getts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2021-02-09 (slutlig version).
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Affärsplan och budget 2021 – 2023 antogs 2021-12-09.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	Bolaget har upprättat långsiktiga mål 2030, delmål, strategier och aktiviteter med hänvisning till fullmäktiges inriktningsmål. Vidare har bolaget beaktat ägardirektiven.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	<p>Bolaget har nedanstående finansiella ägardirektiv för 2021 (mnkr):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 150 • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 21 % • Investeringar 1043 <p>Bolaget har långsiktiga mål och delmål utifrån fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi. Bland annat avseende delmålet att definiera affärsmodell för cirkulär ekonomi 2021.</p>
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Flertalet av de långsiktiga målen 2030 samt delmålen har målvärden. Hänvisning till respektive av fullmäktiges inriktningsmål sker samlat utifrån bolagets målområden. Detta medför att det är otydligt vilka mål och åtgärder som kan kopplas till respektive inriktningsmål. Enligt Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning ska bolaget tydligt koppla bolagsmål till kommunfullmäktiges inriktningsmål.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Instruktion för rapportering finns i <i>Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsplanering och uppföljning</i> samt interna kontroll samt bolagets affärsplan. I affärsplan finns en uppföljningsplan bifogad.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Har styrelsen upprättat en plan för den interna kontrollen?	Grön	Bolaget upprättade och styrelsen beslutade om internkontrollplan för 2021 den 19 november 2020. I samband med att styrelsen beslutar om sin affärsplan och budget behandlades även plan för intern kontroll, 2021-02-09. En revidering av internkontrollplanen genomfördes 2021-03-16 med ett tillägg utifrån risk kopplat till underhållsplaner.
	c) Sker rapportering av verksamhet och ekonomi enligt direktiv?	Grön	Bolaget följer upp affärsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljning per april, delårsbokslutet per augusti och årsbokslutet. Regelbunden uppföljning görs av verksamheten, ekonomi samt information från VD.
	d) Sker rapportering av den interna kontrollen enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av internkontrollplanen genomfördes 2021-10-19 samt avrapportering av internkontrollplan för 2021 vid årsbokslut.
	e) Vidtar styrelsen åtgärder för att nå måluppfyllelse?	E/T	Inga avvikelser har noterats.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	<p>Av fullmäktiges inriktningsmål bedöms 6 som i hög grad uppfyllda och 2 som delvis uppfyllda.</p> <p>Av bolagsstyrningsrapporten framgår att bolaget uppfyllt ägardirektiven för 2021 bland annat genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar • Bolagets ledande roll i planeringen och genomförande av utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och vårt ansvar att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror • Det generella lokalprogrammet för funktions- och kvalitetskrav för kommunala verksamhetslokaler • Hälsosamma utbildningslokaler, bland annat i enlighet med beslutet om giffria förskolor • Prioriterade åtgärder kopplade till Cirkulär ekonomi, Hälsosamma utbildningsmiljöer och Egenkontroll enligt Miljöbalken.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Bolaget bedömer fullmäktiges inriktningsmål 1 om en hållbar ekonomi som i hög grad uppfyllt.</p> <p>Bolaget utfall för årets resultatkrav:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultat före finansnetto 173 mnkr. • Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%) 25 %. • Investeringar 933 mnkr. <p>Bolaget uppfyller därmed resultatkrav för år 2021.</p>

Sammanfattande bedömning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett ändamålsenligt sätt under år 2021.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Grön	Styrelsen kan i rimlig grad verifiera att bolagets verksamhet har bedrivits på ett för ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2021.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-e</i>	Grön	Styrelsen kan verifiera att den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig under år 2021.

Datum:
2021-11-19Diarienummer:
KRN-2021-00028

KOMMUNREVISIONEN

Mottagare:

För yttrande:
Kommunstyrelsen
Styrelsen i Uppsala Stadshus AB
Styrelsen för Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB
Styrelsen för Uppsala kommun Skolfastigheter AB
Styrelsen för Uppsala Konsert och Kongress AB

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Styrelsen för Uppsalahem AB
Styrelsen för Uppsala Vatten och Avfall AB

Granskning av ägarstyrning och bolagens följsamhet till ägardirektiv

PwC har av förtroendevalda revisorer i Uppsala kommun och lekmannarevisorer i ett urval av kommunens aktiebolag genomfört en granskning inom ovan rubricerat område. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Ägarrollen utövas i första hand genom kommunstyrelsen och moderbolaget. Vår granskning visar att ägarstyrningen i vissa avseenden har utvecklats positivt sedan vår tidigare granskning 2018. I granskningen framkommer att ägarens styrning alltjämt kan förbättras.

Granskningen visar att bolagen i hög grad efterlever de direktiv som utfärdats av ägaren i fråga om upprättande av mål, planer och budget i bolagen. Åtterrapporering från bolagen sker också i stort enligt utfärdade direktiv. Vissa mindre avvikelser har dock noterats i granskningen, vilka redovisas i bifogad rapport.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att årligen pröva om bolagens verksamhet har bedrivits på ett tillfredsställande sätt. Vår granskning visar att styrelsen genomfört en sådan prövning under 2021. En förutsättning för att kunna fullgöra den förstärkta uppsikten är att kommunalt ändamål och kommunala befogenheter för bolagen är tydliggjorda.

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Att kommunstyrelsen förtydligar vilka kommunalrättsliga principer som gäller granskade bolag. Fokus på delarna kommunalt ändamål, kommunala befogenheter samt allmänhetens insyn i de fall bolagen väljer att överlåta vården av kommunala angelägenheter till privata utförare.

- Att kommunstyrelsen och moderbolaget utvecklar ägarstyrningen inom områdena "god ekonomisk hushållning" respektive innehåll i bolagens budgetdokument. Vidare bör kommunstyrelsen även formulera ett finansiellt mål för moderbolaget som tar utgångspunkt från fullmäktiges måltal avseende soliditet inom kommunkoncernen.
- Att bolagsstyrelsen i dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB prioriterar pågående arbete att ta fram mål och planer för bolagets verksamhet.
- Att bolagsstyrelsen i Uppsala Skolfastigheter AB respektive Uppsala Konsert och Kongress AB säkerställer att rutin för anmälan av styrelseprotokoll till moderbolaget är tillförlitlig.

Revisionen begär yttrande över revisionens iakttagelser och rekommendationer senast 2022-03-01 till kommunrevisionen@ uppsala.se och till det sakkunniga biträdet, lena.salomon@pwc.com.

För kommunrevisionen

Per Davidsson
Ordförande

Ägarens styrning och kontroll över kommunala bolag samt bolagens följsamhet av ägarens direktiv

Uppsala kommun
Uppsala Stadshus AB
Uppsalahem AB
Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB
Uppsala kommun Skolfastigheter AB
Uppsala Konsert & Kongress AB
Uppsala Vatten och Avfall AB

November 2021

Bo Rehnberg, certifierad kommunal revisor

Magdalena Bergfors, revisionskonsult

Lena Salomon, certifierad kommunal revisor

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun samt lekmannarevisorerna i sex av kommunens helägda aktiebolag har det genomförts en gemensam granskning inom området ägarstyrning, ägarkontroll och bolagens följsamhet till ägarens direktiv. Granskningen tar utgångspunkt från revisoreernas uppdrag som regleras kommunallagen (kapitel 12) och aktiebolagslagen (kapitel 10). Granskningen har inriktats mot följande områden:

1. Binda bolagen till kommunalrättsliga principer
2. Ägarstyrning genom kommunstyrelse och moderbolag
3. Mål, planer och budget i bolagen
4. Återrapportering från bolag till ägare
5. Kommunstyrelsens förstärkta uppsiktsplikt
6. Uppföljning av framförda rekommendationer från 2018

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömning hur respektive revisionsobjekt hanterar granskningsområdet:

Revisionsobjekt	Ändamåls- enlighet	Intern kontroll
Kommunstyrelsen		
Uppsala Stadshus AB		
Uppsalahem, Uppsala kommun Arenor och Fastigheter, Uppsala kommun Skolfastigheter, Uppsala Konsert och Kongress samt Uppsala Vatten och Avfall.		

För att utveckla området bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att kommunstyrelsen förtydligar vilka kommunalrättsliga principer som gäller granskade bolag. Fokus på delarna kommunalt ändamål, kommunala befogenheter samt allmänhetens insyn i de fall bolagen väljer att överlåta vården av kommunala angelägenheter till privata utförare.
- Att kommunstyrelsen och moderbolaget utvecklar ägarstyrningen inom områdena "god ekonomisk hushållning" respektive innehåll i bolagens budgetdokument. Vidare bör kommunstyrelsen även formulera ett finansiellt mål för moderbolaget som tar utgångspunkt från fullmäktiges måltal avseende soliditet inom kommunkoncernen.
- Att bolagsstyrelsen i dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter prioriterar pågående arbete att ta fram mål och planer för bolagets verksamhet.
- Att bolagsstyrelsen i Uppsala Skolfastigheter resp. Uppsala Konsert och Kongress säkerställer att rutin för anmälan av styrelseprotokoll till moderbolaget är tillförlitlig.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och revisionsfrågor	4
1.3 Revisionskriterier	4
1.4 Avgränsning	4
1.5 Metod	4
2. Granskningsresultat	6
2.1 Binda bolagen till kommunalrättsliga principer	6
2.2 Ägarstyrning genom kommunstyrelse och moderbolag	8
2.3 Mål, planer och budget inom bolagen	10
2.4 Återrapportering från bolag till ägare	12
2.5 Kommunstyrelsens fullgörande av den förstärkta uppsiktsplikten	13
2.6 Uppföljning av tidigare års revision	15
3. Avslutning	17
3.1 Sammanfattande revisionell bedömning	17
3.2 Rekommendationer	17
Bilagor	19

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Kommunallagen ger kommuner och regioner möjligheten att lämna över skötseln av vissa kommunala angelägenheter till bland annat aktiebolag. En betydande del av Uppsalas kommunala verksamhet bedrivs idag i bolagsform. Innan överlämning av en kommunal angelägenhet till ett bolag kan ske måste ägaren bland annat fastställa vilket kommunalt ändamål bolagets verksamhet ska ha samt vilka kommunala befogenheter bolaget ska verka inom.

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att utöva uppsikt över all verksamhet som bedrivs i kommunal regi. I styrelsens uppdrag ingår även vanligtvis att utöva ägarrollen över bolagen. Detta innebär bland annat att bedriva en dialog mellan ägaren och bolagen, upprätta styrning i form av direktiv samt bereda fullmäktige möjlighet att avgöra frågor av principiell art. I Uppsala är det Uppsala Stadshus AB (USAB) som, i egenskap av moderbolag ska svara för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen. Bolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter och uppnå ägaren intentioner med respektive bolag.

Vid en bristande styrning och kontroll finns risken att bolagen inte bedrivs enligt ägarens intentioner, det vill säga de ändamål som bolagens verksamhet ska uppfylla. Det finns även risk att koncernens intressen avseende verksamhet och ekonomi inte uppnås.

Kommunrevisionen och kommunens lekmannarevisorer genomförde en granskning av bolagsstyrningen 2015 samt genomförde en uppföljande granskning 2018. Utifrån det svar USAB lämnade till kommunrevisionen under våren 2020 noterades att USAB genomfört eller planerade att genomföra åtgärder kopplade till följande utvecklingsområden:

- Vidta ytterligare åtgärder för att tydliggöra gränsen mellan formell och informell styrning.
- Förtydliga vilka styrdokument som respektive bolag bör prioritera.
- Säkerställa en tydlig dialog mellan moder- och dotterbolagen avseende vilket stöd dotterbolagen kan förvänta sig.

Inom ramen för 2021 års väsentlighets och riskanalys har kommunrevisionen tillsammans med bolagens lekmannarevisorer gjort bedömningen att genomföra en förnyad granskning inom området. Granskningen omfattar även en uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer från 2018 års granskning.

Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen, moderbolaget Uppsala Stadshus samt dotterbolagen Uppsala Vatten och Avfall, Uppsalahem, Uppsala kommun Skolfastigheter, Uppsala Konsert och Kongress samt Uppsala kommun Arenor och Fastigheter.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen tar utgångspunkt för revisorerna/lekmannarevisorernas uppdrag enligt kommunallagen (kapitel 12) och aktiebolagslagen (kapitel 10). Syftet med granskningen är att bedöma om ägarstyrning, -kontroll och bolagens följsamhet till ägardirektiv sker på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Följande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har fullmäktige fastställt bolagens villkor/principer enligt krav i lagstiftning? Fokus på kommunstyrelsens beredning i frågan.
2. Har kommunstyrelsen/moderbolaget säkerställt att det utövas en tillräcklig styrning över kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform? Fokus på ägardirektiv, planer, mål, formell styrning samt informell styrning.
3. a) Har styrelse i bolag beslutat om plan och budget på kort och lång sikt? b) Är bolagens affärs mål förenliga med ägardirektiv?
4. Sker rapportering från bolag till ägare i enlighet med gällande direktiv?
5. Genomför kommunstyrelsen en årlig prövning av bolagens verksamhet?
6. Har kommunstyrelsen och moderbolaget vidtagit tillräckliga åtgärder kopplade till de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar av ägarstyrning/bolagsstyrning?

Revisionsfråga 1, 3 b, 4 och 5 utgör underlag för om granskningsområdet hanteras på ett ändamålsenligt sätt. Övriga revisionsfrågor används för att pröva om den *interna kontrollen* inom området är tillräcklig.

1.3 Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används i granskningen:

- Kommunallag (2017:725) 6:1, 6:9, 10:3
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8:4
- Lag om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010:879) § 2
- Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47) 3:6
- Lag om allmänna vattentjänster (2006:41) § 30, § 57
- Styrande dokument, främst bolagsordning, ägardirektiv och policy

1.4 Avgränsning

Granskningen avgränsas i huvudsak till kalenderåret 2021. I övrigt se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

1.5 Metod

Granskningen omfattar kommunstyrelsen samt 6 av kommunens direkt och indirekt helägda bolag. Urval av dotterbolag som ska omfattas av granskningen har skett i samråd med valda lekmannarevisorer.

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevanta styrdokument samt kompletterande intervjuer med företrädare för kommunen, moderbolag och dotterbolag. Följande har intervjuats:

- Ordförande i kommunstyrelsen*
- Ordförande i moderbolaget Uppsala Stadshus*
- Ordförande i dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter*
- Stadsdirektör**, vice stadsdirektör** och avdelningschef för Kvalitet och Planering på KLK
- VD och vice VD i moderbolaget Uppsala Stadshus**
- VD och ekonomichef i dotterbolaget Uppsalahem
- VD, ekonomichef och chef verksamhetsstöd i dotterbolaget Uppsala Vatten och Avfall
- VD och ekonomichef i dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter
- VD i dotterbolaget Uppsala Konsert och Kongress
- VD i dotterbolaget Uppsala kommun Skolfastigheter

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Urval av dotterbolag som omfattas av granskningen har skett i samråd med valda lekmannarevisorer.

Revisionell bedömning av respektive revisionsfråga sker utifrån en tregradig skala: ja/uppfyllt (grön); delvis uppfyllt (gul); nej/ej uppfyllt (röd).

Rapporten har kvalitetssäkrats av Lena Salomon, certifierad kommunal revisor PwC, enligt PwC:s rutiner för kvalitetssäkring.

* Samma individ. Finns en personunion mellan rollerna ordförande i kommunstyrelsen och styrelseordförande i granskningen berörda aktiebolag.

** Samma individer. Finns en personunion mellan rollerna stadsdirektör/vice stadsdirektör och VD/vice VD i moderbolaget.

2. Granskningsresultat

2.1 Binda bolagen till kommunalrättsliga principer

Revisionsfråga 1: Har fullmäktige fastställt bolagens villkor/principer enligt krav i lagstiftning? Fokus på kommunstyrelsens beredning i frågan.

lakttagelser

I kommunfullmäktiges uppdrag ingår att besluta om hur kommunens verksamhet på övergripande nivå ska vara organiserad. Kommunal verksamhet kan utföras av exempelvis nämnder, gemensamma nämnder, stiftelser, kommunalförbund och kommunägda aktiebolag. Om kommunen väljer att bedriva verksamheten genom kommunala företag ska kommunfullmäktige ges möjlighet att binda företagen till vissa kommunalrättsliga ramar/principer. Ansvar för att bereda ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige vilar på kommunstyrelsen.

Uppsala kommun har valt att bedriva betydande delar av verksamheten i aktiebolagsform. Om kommunen är majoritetsägare ska aktiebolaget bindas – genom fullmäktigebeslut – till följande kommunalrättsliga ramar/principer:

1. Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten
2. Kommunalt ändamål och kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten ska anges i bolagsordning
3. Fullmäktige ska utse samtliga styrelseledamöter
4. Bolagsordning ska säkerställa att fullmäktige får ta ställning innan beslut tas i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt
5. Aktiebolaget ska ha minst en (1) kommunal revisor som utses av fullmäktige
6. Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare

Granskningen visar att kommunstyrelsen under innevarande mandatperiod lämnat förslag till bolagsordning för de bolag som omfattas av granskningen, det vill säga Uppsala Stadshus AB, Uppsalahem AB, Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB, Uppsala kommun Skolfastigheter AB, Uppsala Konsert och Kongress AB samt Uppsala Vatten och Avfall AB.

I *bilaga 1* presenteras en sammanställning i vilken grad kommunstyrelsen bundit bolagen till ovan angivna ramar/principer. Av sammanställningen framgår följande:

- Inom område 3, 4 och 5 har bolagen fullt ut bundits till de krav som anges i kommunallagen
- Inom område 1 och 2 finns genomgående ett behov att förtydliga kommunalt ändamål och vilka specifika kommunala befogenheter som gäller för respektive bolag.
- Inom område 6 har bolagen inte knutits till kommunalrättsliga principer.

Med kommunala befogenheter avses om bolagen ska tillämpa kommunallagens principer i fråga om lokalisering, självkostnad samt likställighet. Dessa principer ska i normalfallet gälla för kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform.

Om verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund kan ägaren inte koppla bolaget till självkostnadsprincipen respektive likställighetsprincipen. Däremot kan bolagen alltjämt bindas till lokaliseringsprincipen. I lagstiftning regleras inom vilka områden affärsmässiga principer ska gälla. En genomgång av bolagsordningar visar att ett (1) bolag - Uppsalahem AB - ska bedriva sin verksamhet på affärsmässig grund. I granskningen framkommer att organisationen även uppfattar att Uppsala kommun Skolfastigheter AB ska fullgöra sitt uppdrag utifrån affärsmässiga principer.

Enligt lag om kommunala befogenheter (2009:47, kap 3:6) kan en kommun/kommunalt bolag som bedriver fastighetsverksamhet vara bunden att bedriva verksamheten på affärsmässig grund. Det förutsätter emellertid att vissa kriterier är uppfyllda.

Granskningen visar att i flera bolagsordningar sker en sammanblandning mellan *föremålet* (medlet, vad bolaget ska ägna sig åt) respektive *ändamålet* (syfte, nytta som bolaget ska tillhandahålla medborgarna). Otydlighet inom området riskerar försvåra såväl för bolagen att fullgöra sina uppdrag som för kommunstyrelsen att fullgöra sin förstärkta uppsikt över verksamhet som bedrivs i bolagsform.

I styrdokumentet *Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun* exemplifieras viktiga ärenden där bolagen ska inhämta fullmäktiges ställningstagande.

Lagstiftaren har klargjort att allmänhetens insyn i offentligt finansierad verksamhet är lika viktig när den upphandlas av ett kommunalt bolag som när den upphandlas av en kommunal nämnd. Bolaget ska bindas till denna princip genom bolagsordning eller ägardirektiv. Vår granskning visar att kommunstyrelsen inte säkerställt denna insyn i fall bolagen väljer att överlåta någon del av en kommunal angelägenhet till privat utförare.

Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen delvis säkerställt att granskade bolag bundits till kommunalrättsliga ramar/principer. Bedömningen baseras på följande:

- Kommunstyrelsens förslag till bolagsordningar är förenliga med kommunallagen i fråga om att fullmäktige ska utse styrelseledamöter, lekmannarevisorer samt få ta ställning i viktiga frågor inom bolagen.
- Bolagsordningarna kan förtydligas när det gäller kommunalt ändamål och kommunala befogenheter. Vår uppfattning är att endast ett (1) bolag (Uppsalahem) har ett tydligt kommunalt ändamål.
- Fullmäktiges har inte givits möjlighet att säkerställa allmänhetens insyn i de fall bolagen väljer att överlåta vården av kommunala angelägenheter till privata utförare.

Ovan redovisade brister kan även ses som framtida utvecklingsområden. Av särskild vikt är att klargöra vilka kommunala befogenheter som knutits till Uppsala kommun Skolfastigheter AB (affärsmässig grund eller självkostnadsprincip).

En ökad tydlighet inom området förenklar förutsättningarna för kommunstyrelsen att fullgöra sin uppsiktsplikt.

2.2 Ägarstyrning genom kommunstyrelse och moderbolag

Revisionsfråga 2: Har kommunstyrelsen/moderbolaget säkerställt att det utövas en tillräcklig styrning över kommunal verksamhet som bedrivs i bolagsform? Fokus på ägardirektiv, planer, mål, formell och informell styrning.

lakttagelser

Kommunstyrelsen och moderbolaget ansvarar för att utöva ägarrollen i kommunala aktiebolag. Respektive uppdrag innefattar bland annat följande:

- *Kommunstyrelsen:* 1) Se till ägardirektiv för bolagen finns och är uppdaterade, 2) Genomföra regelbundna möten mellan kommunstyrelse och respektive företagsledning, 3) Utfärda ombudsinstruktion till ägarombud för bolagens årsstämmor.
- *Moderbolaget:* 1) Ansvara för upprättande av ägardirektiv för dotterbolag, 2) Utöva ägarrollen i dotterbolagen, 3) Inom bolagskoncernen omdisponera den av fullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

I kommunstyrelsens och moderbolagets uppdrag ingår även att bereda ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige. Fullmäktiges styrning inom granskningsområdet sker i första hand genom ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv.

I *bilaga 2* redovisas en sammanställning av ägarstyrning i form av ägardirektiv (generella och specifika), mål och planer.

Ägardirektiv

Granskningen visar att kommunstyrelsen - inom ramen för årligt arbete med mål och budget - upprättar förslag till ägardirektiv för moder- och dotterbolag. Generella och specifika ägardirektiv inkluderas i styrdokumentet *Mål och Budget* som beslutas av fullmäktige.

För bolagen Uppsalahem, Uppsala Konsert och Kongress samt Uppsala kommun Arenor och Fastigheter har ägaren även upprättat en *ägaridé*. Det finns olika uppfattningar inom koncernens bolag huruvida ägaridé ger tillräcklig styrning för hur bolagen ska fullgöra sina uppdrag.

Mål

Kommunallagen ger uttryck för att kommunal verksamhet ska styras genom mål. Vidare ställs krav på att kommunens samlade verksamhet ska kännetecknas av god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning gäller även om verksamheten bedrivs i bolagsform.

Kommunfullmäktige har i ägarpolicy betonat vikten av att bolagen lever upp till kommunallagens regelverk om god ekonomisk hushållning. Fullmäktige har även fastställt mål och måttatta indikatorer för området 2021-2023. En indikator inom det

finansiella perspektivet omfattar kommunens samlade verksamhet, nämligen "Soliditet inom kommunkoncernen (inklusive pensionsåtagande)".

En genomgång av kommunstyrelsens och moderbolagets förslag till ägardirektiv visar att dessa styrdokument inte berör begreppet "God ekonomisk hushållning". Direktiven innehåller finansiella mål för fyra av sex bolag. De bolag som saknar finansiella mål för 2021 är Uppsala Stadshus AB respektive Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.

I generella ägardirektiv för samtliga bolag ställs krav på att bolagen inarbetar fullmäktiges övergripande verksamhetsmål och uppdrag i bolagsinterna styrdokument.

Planer

Kommunallagen ger uttryck för att kommunal verksamhet ska styras genom planer för verksamhet och ekonomi. Följande planer ska upprättas:

- Verksamhetsplan (1 år)
- Resultatbudget (3 år)
- Balansbudget (1 år)
- Investeringsbudget (1 år)
- Kassaflödesbudget (1 år)
- Driftbudget (1 år)

I ägarrollen ingår att säkerställa att bolagens styrdokument är förenliga med de krav som ställs i lagstiftning.

Vi noterar att kommunfullmäktige i ägarpolicy angett att respektive bolag årligen ska formulera en affärsplan för bolagets verksamhet. I denna plan ska fullmäktiges mål och uppdrag beaktas. I policyn ställs även krav på att bolagen årligen upprättar en budgetplan. Budgeten ska innefatta en investeringsplan.

I kommunstyrelsens och moderbolagets uppdrag ingår att utfärda kompletterande direktiv. Den övergripande styrningen sker i första hand genom följande styrdokument:

1. Riktlinje för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och internkontroll (Kommunstyrelsen mars 2021)
2. Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (Uppsala Stadshus juni 2019)
3. Planeringsdirektiv inför årligt mål- och budgetarbete (Kommunstyrelsen december 2020)

Vår granskning visar att dessa styrdokument inte säkerställer att bolagens budgetdokument är förenliga med vad som anges i kommunallagen (se punktlista ovan).

Övrigt

Vi noterar att i kommunstyrelsens reglemente anges att styrelsen ska genomföra regelbundna möten med företagsledning. Den bild som framträder i granskningen är att dessa möten i själva verket utförs av företrädare för moderbolagets styrelse. Granskningen indikerar att det finns ett behov att se över reglementet på denna punkt.

I avsnittet 2.6 redovisas iakttagelser avseende informell styrning.

Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsens och moderbolagets styrning inom granskningsområdet delvis är tillräcklig. Bedömningen baseras på följande:

- Generella ägardirektiv finns för samtliga bolag som omfattas av granskningen. Därutöver finns riktade ägardirektiv/ägaridé för granskade bolag.
- Det finns en otydlighet i vilken grad bolagen bundits till kommunallagens regler om att dess verksamhet ska kännetecknas av god ekonomisk hushållning.
- Upprättade direktiv är otillräckliga för att säkerställa att bolagens budgetdokument motsvarar vad som anges i kommunallagen. Däremot säkerställs att bolagen upprättar verksamhetsplan (affärsplan) utifrån lagstiftningens krav.
- Verksamhetsmål och uppdrag finns för 5 av 6 bolag. Finansiella mål finns för 4 av 6 bolag.

Vi ser en brist i att ägaren inte ställt krav på att bolagen upprättar kassaflödesbudget respektive balansbudget. Vår uppfattning är att flertalet bolag bedriver en sådan verksamhet som motiverar att budgetplanen även innefattar dessa delar.

För framtiden föreslås att kommunstyrelsen/moderbolaget utvecklar ägarstyrningen inom områdena "god ekonomisk hushållning"¹ respektive innehåll i bolagens budgetdokument. Vi föreslår även att kommunstyrelsen formulerar ett finansiellt mål för moderbolaget som tar utgångspunkt från fullmäktiges måltal avseende soliditet inom kommunkoncernen.

2.3 Mål, planer och budget inom bolagen

Revisionsfråga 3: a) Har styrelse i bolag beslutat om plan och budget på kort och lång sikt? b) Är bolagens affärsmål förenliga med ägardirektiv?

Iakttagelser

Av avsnitt 2.2 framgår att ägaren bundit granskade bolag till att upprätta mål och planer för dess verksamheter. Respektive bolag har att fullgöra de uppdrag som ägaren utfärdat.

I bilaga 3 återfinns en sammanställning i vilken utsträckning bolagen upprättat mål och planer utifrån ägarens direktiv. Vår granskning visar följande:

Bolagens mål

- 5 av 6 bolag har fastställt verksamhetsmål i enlighet med utfärdade direktiv. Målen är beslutade av respektive bolagsstyrelse. Bolagsinterna mål är förenliga med fullmäktiges övergripande mål.
- 5 av 6 bolag har fastställt ekonomiska mål för perioden 2021-2023. Målen är beslutade av respektive bolagsstyrelse. Målen är förenliga med ägarens direktiv.

¹ I SOU 2021:71 föreslås att begreppet ändras till "God kommunal hushållning". God kommunal hushållning kommer även fortsättningsvis omfatta verksamhet som bedrivs i bolagsform.

- Moderbolaget har inte formulerat mål för bolagskoncernen som tar utgångspunkt från ägarens övergripande mål för god ekonomisk hushållning från ett finansiellt perspektiv (soliditet inom kommunkoncernen).
- Styrelsen i Uppsala kommun Arenor och Fastigheter har inte fastställt mål för 2021.

Arenor och Fastigheter är ett nybildat bolag där verksamhet från andra kommunala organ har sammanförts. Det har formulerats en tidsplan för framtagande av vision och mål för bolaget. Detta arbete beräknas vara slutfört under hösten 2022. I intervju framhålls att befintliga mål från fusionerade enheter tills vidare ger styrning för verksamheten.

Företrädare för dotterbolagen ser positivt på att ägaren minskat ned antal mål och uppdrag till bolagen. I granskningen framkommer att bolagen kommit olika långt i arbetet att bryta med ägarens övergripande mål till interna mål.

Bolagens planer för verksamhet och ekonomi

- 5 av 6 bolag har upprättat verksamhetsplan (affärsplan) i enlighet med utfärdade direktiv. Affärsplanen omfattar 3 år och har beslutats av bolagets styrelse.
- 5 av 6 bolag har upprättat budgetplan för de tre närmast följande åren. Samtliga budgetplaner består av resultatbudget respektive investeringsbudget. Budgetplaner är beslutade av bolagets styrelse. Bolagens budgetdokument är förenliga med ägardirektiv med avseende på vad de ska innehålla.
- Ingen bolagsbudget motsvarar fullt ut de krav som ställs i kommunallagen. Balansbudget och finansieringsbudget (kassaflödesbudget) saknas i flertalet fall.
- Uppsala kommun Arenor och Fastigheter saknar affärsplan och budget för 2021.

Inom bolaget Arenor och Fastigheter pågår ett arbete att ta fram en övergripande budget för 2022 års verksamhet. En övergripande affärsplan ska finnas från verksamhetsåret 2023. I det korta perspektivet ger fusionsbolagens affärsplaner vägledning för det nybildade bolaget.

Ägaren har tagit fram en gemensam mall för hur bolagens affärsplaner kan vara utformad. Syftet med mallen är att den ska vara ett stöd för bolagen i deras planeringsarbete. Samtliga granskade bolag som upprättat affärsplan för 2021 har använt anvisad mall som underlag i planarbetet.

Vår granskning visar att ett bolag (Uppsala Vatten och Avfall) använder begreppet "God ekonomisk hushållning" i affärsplan/budgetplan 2021-2023. I övriga bolags planer återfinns inte detta begrepp.

Bedömning

Vi gör bedömningen att bolagens styrning av sina kommunala uppdrag i allt väsentligt sker på ett tillfredsställande sätt. Bedömningen baseras på följande:

- Styrelsen i 5 av 6 bolag har beslutat om kort- och långsiktiga mål. Fastställda mål för verksamhet och ekonomi är förenliga med ägarens direktiv.

- Styrelsen i 5 av 6 granskade bolag har beslutat om affärsplan och budget på kort (1 år) och lång sikt (3 år). Planernas utformning är förenliga med ägarens direktiv.
- Styrelsen i det nybildade bolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter har inte fastställt affärsplan, budget och mål för 2021.

För framtiden föreslås att dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter prioriterar pågående arbete att ta fram mål och planer för bolagets verksamhet.

2.4 Återrapportering från bolag till ägare

Revisionsfråga 4: Sker rapportering från bolag till ägare i enlighet med gällande direktiv?

lakttagelser

I bolagens uppdrag ingår att återrapportera till ägaren hur de fullgör tilldelade uppdrag. Formerna för återrapportering regleras vanligtvis i ägardirektiv. I följande styrdokument har ägaren utfärdat generella rapporteringsinstruktioner till bolagen:

1. Ägardirektiv för samtliga bolag (beslutad av fullmäktige, återfinns i Mål och budget 2021-2023)
2. Riktlinjer för nämndernas och bolagsstyrelsernas planering, uppföljning och kontroll (beslutad av kommunstyrelsen mars 2021)
3. Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (beslutad av moderbolagets styrelse 2019)
4. Rutin för bolagsstyrning (stödmateriel på verksamhetsnivå, upprättad 2019)

Styrdokumenterna ger en detaljerad beskrivning hur rapportering mellan dotterbolag och moderbolag ska vara utformad (frekvens och innehåll). Formerna för rapportering mellan bolag och kommun är inte lika detaljerade (regleras i styrdokument 2 och 3).

Rapportering från dotterbolag till moderbolag

Enligt direktiv ska dotterbolagen bland annat lämna material till moderbolaget:

1. Affärsplan och budget (regleras i styrdokument 1)
2. Årsbokslut och delårsbokslut (styrdokument 1)
3. Protokoll från styrelsemöten och bolagsstämma (styrdokument 4)

I *bilaga 4* återfinns en sammanställning hur respektive dotterbolag fullgjort återrapportering till moderbolaget. I tid har granskningen avgränsats till tidsperioden oktober 2020-september 2021.

Vår granskning visar att dotterbolagen har i stort inlämnat material till moderbolaget enligt direktiv. Avvikelse som noterats är följande:

- Uppsala Arenor och Fastigheter har inte inrapporterat affärsplan och budget för verksamhetsåret 2021.
- Uppsala Konsert och Kongress respektive Uppsala Skolfastigheter har inte anmält samtliga styrelseprotokoll till moderbolaget.

Granskningsresultatet indikerar att rutin för att anmäla protokoll från dotterbolag till moderbolag inte i alla avseenden varit tillförlitlig under granskningsperioden.

I granskningen framkommer att dotterbolagen inom ramen för årligt budgetarbete lämnar en likviditetsprognos inför kommande budgetår utifrån en standardiserad mall.

Rapportering från bolag till kommun

Enligt direktiv ska rapportering från bolag till kommun framför allt omfatta följande:

1. Uppföljning av bolagens resultat utifrån fullmäktiges inriktningsmål och uppdrag (tertiärreporter och årsrapport)
2. Årlig uppföljning av internkontroll
3. Årlig bolagsstyrningsrapport

Det ställs inga krav på att protokoll från bolagsstämmor eller moderbolagets styrelsemöten ska anmälas till kommunstyrelsen. I KS uppdrag ingår att tillvarata kommunens intressen vid bolagsstämmor som kommunen har intressen i.

I *bilaga 4* redovisas resultatet från genomförd granskning. Av sammanställningen framgår att bolagen i allt väsentligt har lämnat rapporter enligt direktiv.

Bedömning

Vår bedömning är att återrapportering från bolag till ägare i allt väsentligt sker enligt utfärdade direktiv. Bedömningen baseras på följande:

- Dotter- och moderbolag lämnar skriftlig rapportering enligt direktiv inom följande område: del-/årsbokslut, internkontroll och bolagsstyrningsrapport.
- 5 av 6 granskade bolag rapporterar enligt direktiv avseende affärsplan/budget.
- 3 av 5 dotterbolag har en fungerande rutin att anmäla styrelseprotokoll till moderbolaget. Anmälan från Uppsala Skolfastigheter respektive Uppsala Konsert och Kongress har inte fullgjorts på ett tillfredsställande sätt.
- Samtliga bolag kan verifiera att de lämnat redovisning till fullmäktige avseende följsamhet till fullmäktiges mål och uppdrag.

För framtiden föreslås att styrelsen i Uppsala Skolfastigheter respektive Uppsala Konsert och Kongress säkerställer att rutin för anmälan av styrelseprotokoll till moderbolaget är tillförlitlig.

2.5 Kommunstyrelsens fullgörande av den förstärkta uppsiktsplikten

Revisionsfråga 5: Genomför kommunstyrelsen en årlig prövning av bolagens verksamhet?

lakttagelser

I kommunstyrelsens uppdrag ingår att utöva uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Detta gäller inte minst verksamhet som bedrivs genom kommunägda aktiebolag. Under innevarande år har revisionen genomfört en granskning av hur kommunstyrelsen fullgör sitt generella uppsiktsuppdrag (Granskning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt, PwC, maj 2021). Av granskningen framgår bland annat följande:

- I kommunens styrdokument regleras formerna för hur kommunstyrelsen ska fullgöra sin uppsikt.

- Begreppet uppsikt används i låg utsträckning i kommunstyrelsens protokoll.
- Enkätresultatet indikerar att uppsikten kan stärkas, framför allt mot de kommunägda företagen.

I rapporten lämnas tre förslag till kommunstyrelsen hur den kan utveckla sin uppsikt. Rekommendationerna fokuserar på delarna styrning, dialog samt utvärdering.

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen utöva en förstärkt uppsiktsplikt gentemot de kommunägda aktiebolagen. Den förstärkta uppsikten innebär att styrelsen årligen ska pröva om bolagets verksamhet varit förenlig med kommunalt ändamål och kommunala befogenheter. Om prövningen visar att bolagets verksamhet ej varit förenlig med ägarens direktiv är kommunstyrelsen skyldig att lämna åtgärdsförslag till kommunfullmäktige.

I *Reglemente för kommunstyrelse och nämnder* (beslutad av fullmäktige 2020) respektive *Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun* (fastställd av styrelsen i Uppsala Stadshus 2019) regleras formerna för hur kommunstyrelsen ska fullgöra den förstärkta uppsiktsplikten. Här anges tidsplan samt vilka beslutsunderlag som ska tillhandahållas kommunstyrelsen. Prövningen ska årligen ske i beslut senast 31 maj.

Kommunstyrelsen har utarbetat ett årshjul som närmare reglerar vilka uppföljningar och upplysningar som nämnder respektive bolag ska rapportera till styrelsen samt när rapportering ska ske. Utöver månatlig, skriftlig rapportering sker även bolagsdialoger.

Granskningen visar att kommunstyrelsen i mars 2021, i särskilt beslutsärende, gjort en prövning om de helägda bolagen efterlevt kommunalt ändamål och kommunala befogenheter. Beslutsunderlag till ärendet (§62) utgörs av tjänsteskrivelse, bolagsstyrningsrapporter samt lekmannarevisorernas granskningsrapporter för respektive bolag.

En enig kommunstyrelse finner att respektive bolags verksamhet under verksamhetsår 2020 varit förenlig med fastställda direktiv.

Prövningen innefattar bland annat 5 av 6 aktiebolag som omfattas av aktuell granskning, det vill säga Uppsala Stadshus, Uppsala kommun Skolfastigheter, Uppsala Konsert och Kongress, Uppsala Vatten och Avfall samt Uppsalahem. I sammanhanget noteras att Uppsala kommun Arenor och Fastigheter har bildats under 2021.

Företrädare för kommunstyrelsen upplever att styrelsens rutin för att fullgöra den förstärkta uppsiktsplikten har utvecklats över tid.

Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen i allt väsentligt gör en årlig prövning av bolagens verksamhet. Bedömningen baseras på följande:

- Kommunstyrelsen har under 2021 gjort en prövning av bolagens följsamhet till kommunalt ändamål och kommunala befogenheter.

- Prövningen har skett i enlighet med vad som anges i lagstiftning och koncerninterna styrdokument.

För att möjliggöra en systematisk prövning av bolagens verksamhet föreslås att styrelsen ser till att kommunalt ändamål och kommunala befogenheter för bolagen tydliggörs i bolagsordningar.

2.6 Uppföljning av tidigare års revision

Revisionsfråga 6: Har kommunstyrelsen och moderbolaget vidtagit tillräckliga åtgärder kopplade till de rekommendationer som lämnats i tidigare granskningar av ägarstyrning/bolagsstyrning?

lakttagelser

Revisionen genomförde 2018 en granskning av ägarens bolagsstyrning ur ett koncernperspektiv. I granskningen noterades ett flertal utvecklingsområden, framför allt följande:

1. Förtydliga gränsdragning mellan formell styrning och informell styrning, främst mellan moder- och dotterbolag
2. Aktualisera och förtydliga vilka styrdokument som gäller för bolagen
3. Kommunalt ändamål
4. Bolagsstyrningsrapport
5. Årlig utvärdering av styrelsearbetet

Vår uppföljande granskning visar följande:

Område 1: Den formella styrningen av kommunens verksamhet som bedrivs i bolagsform sker genom styrande dokument. Styrande dokument har beslutats av kommunfullmäktige (bolagsordning, ägardirektiv, ägarpolicy), kommunstyrelsen (riktlinjer för nämndernas och bolagens planering och uppföljning, ombudsinstruktion) samt moderbolaget (riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun).

Moderbolaget har 2019 utfärdat riktlinjer och rutiner för bolagsstyrning. I dessa riktlinjer återfinns finns ett avsnitt som rör informell styrning. I avsnittet beskrivs hur den formella styrningen kompletteras med informell styrning. Den informella styrningen sker på såväl styrelsenivå som tjänstepersonsnivå. Denna styrning sker genom en löpande ägardialog mellan olika organ. I särskild rutin anges vilka befattningshavare som kan företräda ägaren vid dessa tillfällen. En brist är att det inte på motsvarande sätt beskrivs vilka befattningshavare som ska företräda dotterbolagen vid dessa tillfällen.

Revisionen har i särskild granskning (Kommunstyrelsens uppsikt, maj 2021) sett ett behov att dialog och rapportering mellan ägare och bolag i ökad grad dokumenteras i protokoll. Syftet med aktiviteten är att öka spårbarhet och tydliggöra koppling till uppsiktsplikten.

Företrädare för moder- och dotterbolag upplever generellt att gränsdragning mellan formell och informell styrning har förtydligats under innevarande mandatperiod. I flertal

fall upplevs det vara tydligt genom vilka kanaler den informella styrningen kan ske. Några bolag upplever att det alltså förekommer att styrning och uppdrag förmedlas till bolaget vid sidan om etablerade kanaler, men även att ägarens signaler kan vara tvetydiga/motstridiga.

Område 2: Granskningen visar att kommunstyrelsen och moderbolaget uppdaterat koncerninterna styrdokument där hänvisning sker till nu gällande kommunallag (lag 2017:725).

Granskningen kan inte belägga att ägaren preciserat vilka koncerninterna styrdokument som gäller för bolagen. I mall för bolagsstyrningsrapport anges emellertid vilka styrdokument som bolagen ska följa/pröva dess efterlevnad.

Område 3: Som tidigare nämnts i rapporten (avsnitt 2.1) finns alltså ett behov att förtydliga bolagens kommunala ändamål. Vår uppfattning är att för 5 av 6 bolag som omfattats av årets granskning bör det kommunala ändamålet förtydligas.

Område 4: I Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (beslutad av styrelsen i Uppsala Stadshus 2019) anges att respektive bolagsstyrelse årligen ska avge en bolagsstyrningsrapport till ägaren (moderbolag och kommunstyrelse). Ägaren har även utformat en mall hur denna rapport ska vara utformad.

Granskningen visar att kommunstyrelsen och moderbolaget beaktat revisionens rekommendation.

Område 5: I Riktlinjer för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (beslutad av styrelsen i Uppsala Stadshus 2019) anges att respektive bolagsstyrelse årligen ska utvärdera styrelse och VD:s arbete. Genomförd utvärdering i dotterbolag ska anmälas till moderbolagets styrelse.

Granskningen visar att moderbolaget beaktat revisionens rekommendation inom området.

Bedömning

Vi gör bedömningen att kommunstyrelsen och moderbolaget delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån från de rekommendationer som lämnats av kommunrevisionen.

Bedömningen baseras på följande:

- Ägarstyrningen har framför allt utvecklats med årlig rutin för utvärdering av bolag, styrelse och VD. Uppföljningen visar även att ägarens styrdokument i flera avseenden aktualiserats och kompletterats.
- Formerna för hur den informella styrningen ska utföras har strukturerats och förtydligats sedan granskning 2018. Granskningen indikerar att det alltså uppstår situationer där ägaren genom informell styrning ger tvetydiga/motstridiga signaler till dotterbolagen.
- När det gäller bolagens kommunala ändamål kvarstår lämnad rekommendation.

3. Avslutning

3.1 Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	Bedömning	
1. Binda bolagen till kommunalrättsliga principer <i>(underlag för att bedöma ändamålsenlighet: KS)</i>	Delvis uppfyllt	
2. Ägarstyrning genom kommunstyrelse och moderbolag <i>(underlag för att bedöma intern kontroll: KS och USAB)</i>	Delvis uppfyllt	
3. Mål, budget och planer inom bolagen <i>(underlag för att bedöma ändamålsenlighet och intern kontroll: moder- o dotterbolag)</i>	Ja, uppfyllt	
4. Återrapportering från bolag till ägare <i>(underlag för att ändamålsenlighet: moder- och dotterbolag)</i>	Ja, uppfyllt	
5. Kommunstyrelsen uppsikt <i>(underlag för att bedöma ändamålsenlighet: KS)</i>	Ja, uppfyllt	
6. Uppföljning av tidigare års revision <i>(underlag för att bedöma intern kontroll: KS och USAB)</i>	Delvis uppfyllt	

Utifrån genomförd granskning görs följande revisionella bedömning:

- Kommunstyrelsens styrning och kontroll sker inte helt på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden är inte helt tillräcklig.
- Moderbolagets styrning och kontroll sker på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden är inte helt tillräcklig.
- Dotterbolagens styrning och återrapportering sker på ett i allt väsentligt ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

3.2 Rekommendationer

För att utveckla området bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att kommunstyrelsen förtydligar vilka kommunalrättsliga principer som gäller granskade bolag. Fokus på delarna kommunalt ändamål, kommunala befogenheter samt allmänhetens insyn i de fall bolagen väljer att överlåta värden av kommunala angelägenheter till privata utförare.

- Att kommunstyrelsen och moderbolaget utvecklar ägarstyrningen inom områdena "god ekonomisk hushållning" respektive innehåll i bolagens budgetdokument. Vidare bör kommunstyrelsen även formulera ett finansiellt mål för moderbolaget som tar utgångspunkt från fullmäktiges måltal avseende soliditet inom kommunkoncernen.
- Att bolagsstyrelsen i dotterbolaget Uppsala kommun Arenor och Fastigheter prioriterar pågående arbete att ta fram mål och planer för bolagets verksamhet.
- Att bolagsstyrelsen i Uppsala Skolfastigheter respektive Uppsala Konsert och Kongress säkerställer att rutin för anmälan av styrelseprotokoll till moderbolaget är tillförlitlig.

2021-11-19

Lena Salomon

Uppdragsledare

Bo Rehnberg

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Uppsala kommun samt lekmannarevisorer i granskningen berörda aktiebolag enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2021-04-23. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Bilagor

Bilaga 1: Binda bolagen till kommunalrättsliga principer

Område	Uppsala Stadshus	Uppsalahem	Arenor & Fastighet	Skolfastigheter	Konsert & Kongress	Vatten & Avfall
1. Kommunalt ändamål	Otydligt. Hänvisning sker till föremålet för bolaget.	Ja. Främja bostadsförsörjning.	Ja. Gränsdragning mellan bolagets ändamål och föremål bör klargöras.	Ja. Gränsdragning mellan bolagets ändamål och föremål bör klargöras.	Otydligt. Hänvisning sker till föremålet för bolaget.	Otydligt. Sammanblandning med föremålet för bolagets verksamhet.
2. Kommunala befogenheter	Bunden till kommunalrättsliga principer. Ingen precisering vilka dessa är.	Affärsmässig grund. Ingen precisering vilka kommunalrättsliga principer bolaget ska följa.	Bunden till kommunalrättsliga principer. Ingen precisering vilka dessa är.	Bunden till kommunalrättsliga principer. Ingen precisering vilka dessa är.	Bunden till kommunalrättsliga principer. Ingen precisering vilka dessa är.	Bunden till kommunalrättsliga principer. Ingen precisering vilka dessa är.
3. KF:s val av styrelseledamöter	Ja, 5-15 ordinarie ledamöter.	Ja, 5-9 ordinarie ledamöter.	Ja, 11-13 ordinarie ledamöter.	Ja, 5-9 ordinarie ledamöter.	Ja, 7 ordinarie ledamöter.	Ja, 7-11 ordinarie ledamöter.
4. KF:s ställningstagande	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
5. Lekmannarevisor	Ja, 2 st	Ja, 2 st	Ja, 2 st	Ja, 2 st	Ja, 2 st	Ja, 2 st
6. Insyn i privata utförare	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej

Bilaga 2: Direktiv till moder- och dotterbolag

Område	Uppsala Stadshus	Uppsalahem	Arenor & Fastighet	Skolfastigheter	Konsert & Kongress	Vatten & Avfall
Generellt ägardirektiv	Ja, i Mål och budget	Ja, i Mål och budget	Ja, i Mål och budget	Ja, i Mål och budget	Ja, i Mål och budget	Ja, i Mål och budget
Specifikt ägardirektiv	Ja, se ovan	Ja, se ovan	Ja, i särskilt KF-beslut §178/21	Ja, se ovan	Ja, se ovan	Ja, se ovan
Verksamhet: mål och planer	I direktivet ges en mer fyllig beskrivning vilka uppgifter som vilar på moderbolaget att sköta. Fullmäktiges mål och uppdrag ska inarbetas i bolagets affärsplan.	I direktiven redovisas ägaridé. I ägaridén beskrivs bolagets kommunala uppdrag. Fullmäktiges mål och uppdrag ska inarbetas i bolagets affärsplan.	I ägaridén beskrivs bolagets kommunala uppdrag.	I direktivet ges en mer fyllig beskrivning vilka uppgifter som vilar på dotterbolaget att sköta. Fullmäktiges mål och uppdrag ska inarbetas i bolagets affärsplan.	I direktiven redovisas ägaridé. I ägaridén beskrivs bolagets kommunala uppdrag. Fullmäktiges mål och uppdrag ska inarbetas i bolagets affärsplan.	I direktivet ges en mer fyllig beskrivning vilka uppgifter som vilar på dotterbolaget att sköta. Fullmäktiges mål och uppdrag ska inarbetas i bolagets affärsplan.
Ekonomi: mål och planer	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Ekonomiska mål saknas för 2021.	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Finns resultatmål för 2021-23 samt budgettram för investeringar (3 år). Genomsnittligt resultat före finansnetto: 400 mnkr.	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Ekonomiska mål saknas för 2021.	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Finns resultatmål för 2021-23 samt budgettram för investeringar (3 år). Genomsnittligt resultat före finansnetto: 160 mnkr.	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Finns resultatmål för 2021-23 samt budgettram för investeringar (3 år). Genomsnittligt resultat före finansnetto: -29 mnkr.	Ska årligen upprätta en budgetplan som inkluderar investeringar. Finns resultatmål för 2021-23 samt budgettram för investeringar (3 år). Genomsnittligt resultat före finansnetto: 3.7 mnkr.
Beslutorgan/ -datum	KF, november 2020.	KF, november 2020.	KF, november 2020, KF juni 2021.	KF, november 2020.	KF, november 2020.	KF, november 2020.

Bilaga 3: Mål, planer och budget i moder- och dotterbolag

Område	Uppsala Stadshus	Uppsalahem	Arenor & Fastighet	Skolfastigheter	Konsert & Kongress	Vatten & Avfall
Mål	Mål: Finns ett (1) mål. Målet baseras på ett av KF:s övergripande mål (hållbar ekonomi). Koncernens investeringsram för 2021-2023 förenlig med ägarens direktiv.	Verksamhetsmål: Bolagsmålen kopplar till KF:s mål. Ekonomiska mål: Målen förenliga med ägarmål.	<i>Saknas</i>	Verksamhetsmål: Inriktningsmål (kort o lång sikt) inom 4 målområden. Områdena utgår från KF:s mål. Ekonomiska mål: Målen förenliga med ägarmål.	Verksamhetsmål: Interna mål baseras på KF:s mål. Ekonomiska mål: Målen förenliga med ägarmål.	Verksamhetsmål: Bolagsinterna mål baseras på KF:s mål. Ekonomiska mål: Målen förenliga med ägarmål.
Plan	Affärsplan 2021-2023. Innehåller även plan för intern kontroll.	Affärsplan 2021-2023. Innehåller även plan för intern kontroll.	<i>Saknas</i>	Affärsplan 2021-2023. Innehåller även planer för intern kontroll resp. uppföljning.	Affärsplan 2021-2023. Innehåller även planer för intern kontroll resp. uppföljning.	Affärsplan 2021-2023. Innehåller även planer för intern kontroll resp. uppföljning.
Budget	Budget 2021-2023. Består av en investeringsbudget på koncernnivå (totalt, samt per bolag) samt en förenklad resultatbudget.	Budget 2021-2023. Består av resultat- och investeringsbudget (per projekt). Även viss planering av kassaflödet under perioden.	<i>Saknas</i>	Budget 2021-2023. Består av resultatbudget och investeringsbudget (per projekt).	Budget 2021-2023. Består av resultatbudget och investeringsbudget (ram).	Budget 2021-2023. Består av resultatbudget och investeringsbudget (per projekt). Även budget för vissa balansposter.
Beslutsorgan/-datum	Bolagets styrelse i dec 2020 (§76).	Bolagets styrelse i dec 2020 (§153).	-	Bolagets styrelse i nov 2020 (§83).	Bolagets styrelse i dec 2020 (§7).	Bolagets styrelse i dec 2020 (§109).

Bilaga 4: Rapportering från dotterbolag till moderbolag

Område	Uppsala Stadshus	Uppsalahem	Arenor & Fastighet	Skolfastigheter	Konsert & Kongress	Vatten & Avfall
<i>Från dotter till moder</i>						
Affärsplan och budget 2021		Ja	Nej	Ja	Ja	Ja
Årsbokslut 2020 och delårsbokslut 2021		Ja	Ja, delårsrapport 2021	Ja	Ja	Ja
Styrelseprotokoll 2020-2021		Ja	Ja	Delvis, ej anmält alla protokoll	Delvis, ej anmält alla protokoll	Ja
<i>Från bolag till kommun</i>						
Uppföljning av KF:s mål och uppdrag	Ja, lämnat rapport 2020-2021.	Ja, lämnat rapport 2020-2021.	Nej	Ja, lämnat rapport 2020-2021.	Ja, lämnat rapport 2020-2021.	Ja, lämnat rapport 2020-2021.
Internkontroll 2020	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.	Går ej bedöma. Bolaget bildat 2021.	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.
Bolagsstyrningsrapport 2020	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.	Går ej bedöma. Bolaget bildat 2021.	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.	Ja, lämnat rapport.